

Република Северна Македонија
Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје
Факултет за музичка уметност – Скопје

Питу Гули бр. 1, 1000 Скопје, Република Северна
Македонија

<http://fmu.ukim.edu.mk/>

тел. +389 (0)2 3134 345 email: fmu@fmu.ukim.edu.mk

ФАКУЛТЕТ ЗА МУЗИЧКА УМЕТНОСТ - СКОПЈЕ

**СТУДИСКА И ПРЕДМЕТНА
ПРОГРАМА ПО КОМПОЗИЦИЈА**

2022/2023

СТУДИСКА ПРОГРАМА ПО КОМПОЗИЦИЈА

Реден број	Код на предметот	Назив на наставниот предмет	Семестар	Неделен фонд на часови		ЕКТС
				П	В	
ПРВА ГОДИНА						
1.	1Т501-22	Композиција 1	I	2	0	6
2.	1Т021	Хармонија 1	I	2	0	6
3.	1К111	Пијано 1	I	1	0	4
4.	1Т001	Солфеж 1	I	2	0	4
5.	1Т071	Музички форми со анализа 1	I	2	0	4
6.	1Т561	Свирење партитури 1	I	1	0	3
7.		Изборен наставен предмет	I	2	0	3
8.	1Т502-22	Композиција 2	II	2	0	6
9.	1Т022	Хармонија 2	II	2	0	6
10.	1К112	Пијано 2	II	1	0	4
11.	1Т002	Солфеж 2	II	2	0	4
12.	1Т072	Музички форми со анализа 2	II	2	0	4
13.	1Т562	Свирење партитури 2	II	1	0	3
14.		Изборен наставен предмет	II	2	0	3
Вкупно часови (предавања/вежби) и број на ЕКТС-кредитиво студиската година				24	0	58

Реден број	Код на предметот	Назив на наставниот предмет	Семестар	Неделен фонд на часови		ЕКТС
				П	В	
ВТОРА ГОДИНА						
1.	1Т503-22	Композиција 3	III	2	0	4
2.	1Т023	Хармонија 3	III	2	0	6
3.	1К113	Пијано 3	III	1	0	4
4.	1Т031	Оркестрација 1	III	2	0	3
5.	1Т073	Музички форми со анализа 3	III	2	0	4
6.	1Т563	Свирење партитури 3	III	1	0	3
7.		Изборен наставен предмет	III	2	0	3
8.		Изборен наставен предмет	III	2	0	3
9.	1Т504-22	Композиција 4	IV	2	0	4
10.	1Т024	Хармонија 4	IV	2	0	6

11.	1K114	Пијано 4	IV	1	0	4
12.	1T032	Оркестрација 2	IV	2	0	3
13.	1T074	Музички форми со анализа 4	IV	2	0	4
14.	1T564	Свирење партитури 4	IV	1	0	3
15.		Изборен наставен предмет	IV	2	0	3
16.		Изборен наставен предмет	IV	2	0	3
Вкупно часови (предавања/вежби) и број на ЕКТС-кредитиво студиската година				28	0	60

Реден број	Код на предметот	Назив на наставниот предмет	Семестар	Неделен фонд на часови		ЕКТС
				П	В	
ТРЕТА ГОДИНА						
1.	1T505-22	Композиција 5	V	2	0	5
2.	1T033	Оркестрација 3	V	2	0	4
3.	1K115	Пијано 5	V	1	0	4
4.	1T221	Хармонска анализа 1	V	2	0	4
5.	1T051	Полифона композиција 1	V	2	0	4
6.	1T575	Свирење партитури 5	V	1	0	3
7.		Изборен наставен предмет	V	2	0	3
8.		Изборен наставен предмет	V	2	0	3
9.	1T506-22	Композиција 6	VI	2	0	5
10.	1T034	Оркестрација 4	VI	2	0	4
11.	1K116	Пијано 6	VI	1	0	4
12.	1T222	Хармонска анализа 2	VI	2	0	4
13.	1T052	Полифона композиција 2	VI	2	0	4
14.	1T576	Свирење партитури 6	VI	1	0	3
15.		Изборен наставен предмет	VI	2	0	3
16.		Изборен наставен предмет	VI	2	0	3
Вкупно часови (предавања/вежби) и број на ЕКТС-кредитиво студиската година				28	0	60

Реден број	Код на предметот	Назив на наставниот предмет	Семестар	Неделен фонд на часови		ЕКТС
				П	В	
ЧЕТВРТА ГОДИНА						
1.	1T507-22	Композиција 7	VII	2	0	6
2.	1T035	Оркестрација 5	VII	2	0	4
3.	1T281	Електронска музика 1	VII	2	0	3

4.	1T053	Полифона композиција 3	VII	2	0	4
5.	1T641	Основи на диригирање 1	VII	2	0	4
6.		Изборен наставен предмет	VII	2	0	3
7.		Изборен наставен предмет	VII	2	0	3
8.		Изборен наставен предмет	VII	2	0	3
9.	1T508-22	Композиција 8	VIII	2	0	6
10.	1T036	Оркестрација 6	VIII	2	0	4
11.	1T282	Електронска музика 2	VIII	2	0	3
12.	1T054	Полифона композиција 4	VIII	2	0	4
13.	1T642	Основи на диригирање 2	VIII	2	0	4
14.		Изборен наставен предмет	VIII	2	0	3
15.		Изборен наставен предмет	VIII	2	0	3
16.		Изборен наставен предмет	VIII	2	0	3
Вкупно часови (предавања/вежби) и број на ЕКТС-кредитиво студиската година				32	0	60

Листа на изборни предмети

*листата на активни изборни предмети се објавува пред почетокот на секоја учебна година

Реден број	Код	Назив на предметот	Семестар	Неделен фонд на часови		ЕКТС	Единица
				П	В		
1.	1K117	Пијано 7	VII	1	0	3	ФМУ
2.	1K118	Пијано 8	VIII	1	0	3	ФМУ
3.	1И501	Естетика на музиката 1	I, III, V, VII	2	0	3	ФМУ
4.	1И502	Естетика на музиката 2	II, IV, VI, VIII	2	0	3	ФМУ
5.	1И503	Естетика на музиката 3	III, V, VII	2	0	3	ФМУ
6.	1И504	Естетика на музиката 4	IV, VI, VIII	2	0	3	ФМУ
7.	1И311	Аудиовизија 1	I, III, V, VII	2	0	3	ФМУ
8.	1И312	Аудиовизија 2	II, IV, VI, VIII	2	0	3	ФМУ
9.	1И313	Аудиовизија 3	III, V, VII	2	0	3	ФМУ
10.	1И314	Аудиовизија 4	IV, VI, VIII	2	0	3	ФМУ
11.	1И309	Нотографија 1	I, III, V, VII	2	0	3	ФМУ
12.	1И310	Нотографија 2	II, IV, VI, VIII	2	0	3	ФМУ
13.	1И307	Вовед во популарната музика 1	I, III, V, VII	2	0	3	ФМУ
14.	1И308	Вовед во популарната музика 2	II, IV, VI, VIII	2	0	3	ФМУ

15.	ИИ401	Вокална техника 1	I, III, V, VII	1	0	3	ФМУ
16.	ИИ402	Вокална техника 2	II, IV, VI, VIII	1	0	3	ФМУ
17.	IT231	Македонски музички фолклор 1	I, III, V, VII	2	0	3	ФМУ
18.	IT232	Македонски музички фолклор 2	II, IV, VI, VIII	2	0	3	ФМУ
19.	IT241	Светски музички фолклор 1	I, III, V, VII	2	0	3	ФМУ
20.	IT242	Светски музички фолклор 2	II, IV, VI, VIII	2	0	3	ФМУ
21.	IT711	Социологија на музиката 1	I, III, V, VII	2	0	3	ФМУ
22.	IT712	Социологија на музиката 2	II, IV, VI, VIII	2	0	3	ФМУ
23.	ИИ203	Педагогија 1	I, III, V, VII	2	0	3	Филозофски факултет
24.	ИИ204	Педагогија 2	II, IV, VI, VIII	2	0	3	Филозофски факултет
25.	ИИ201	Психологија 1	I, III, V, VII	2	0	3	Филозофски факултет
26.	ИИ202	Психологија 2	II, IV, VI, VIII	2	0	3	Филозофски факултет
27.	IT141	Историја на музиката 1	I, III, V, VII	2	0	3	ФМУ
28.	IT142	Историја на музиката 2	II, IV, VI, VIII	2	0	3	ФМУ
29.	IT143	Историја на музиката 3	III, V, VII	2	0	3	ФМУ
30.	IT144	Историја на музиката 4	IV, VI, VIII	2	0	3	ФМУ
31.	IT145	Историја на музиката 5	V, VII	2	0	3	ФМУ
32.	IT146	Историја на музиката 6	VI, VIII	2	0	3	ФМУ
33.	ИИ211	Вокална полифонија 1	I, III, V, VII	2	0	3	ФМУ
34.	ИИ212	Вокална полифонија 2	II, IV, VI, VIII	2	0	3	ФМУ
35.	IT131	Хорско пеене 1	I, III, V, VII	4	0	3	ФМУ
36.	IT132	Хорско пеене 2	II, IV, VI, VIII	4	0	3	ФМУ
37.	IT133	Хорско пеене 3	III, V, VII	4	0	3	ФМУ
38.	IT134	Хорско пеене 4	IV, VI, VIII	4	0	3	ФМУ
39.	ID601	Историја на вокалната уметност и литература 1	I, III, V, VII	2	0	3	ФМУ
40.	ID602	Историја на вокалната уметност и литература 2	II, IV, VI, VIII	2	0	3	ФМУ
41.	IT261	Основи на дигиталното архивирање 1	I, III, V, VII	2	0	3	ФМУ
42.	IT262	Основи на дигиталното архивирање 2	II, IV, VI, VIII	2	0	3	ФМУ
43.	IT441	Теорија на изведбата 1	I, III, V, VII	2	0	3	ФМУ

44.	1Т442	Теорија на изведбата 2	II, IV, VI, VIII	2	0	3	ФМУ
45.	1Т443	Теорија на изведбата 3	III, V, VII	2	0	3	ФМУ
46.	1Т444	Теорија на изведбата 4	IV, VI, VIII	2	0	3	ФМУ
47.	1Т341	Основи на методологија на научното истражување 1	I, III, V, VII	2	0	3	ФМУ
48.	1Т342	Основи на методологија на научното истражување 2	II, IV, VI, VIII	2	0	3	ФМУ
49.	ИИ301	Вовед во музичкиот менаџмент 1	I, III, V, VII	2	0	3	ФМУ
50.	ИИ302	Вовед во музичкиот менаџмент 2	II, IV, VI, VIII	2	0	3	ФМУ
51.	1Т085	Методика на музичката настава 1	I, III, V, VII	2	0	3	ФМУ
52.	1Т086	Методика на музичката настава 2	II, IV, VI, VIII	2	0	3	ФМУ
53.	1Т087	Методика на музичката настава 3	III, V, VII	2	0	3	ФМУ
54.	1Т088	Методика на музичката настава 4	IV, VI, VIII	2	0	3	ФМУ
55.	1Т523	Техники на компонирање во музиката на XX век 1	I, III, V, VII	2	0	3	ФМУ
56.	1Т524	Техники на компонирање во музиката на XX век 2	II, IV, VI, VIII	2	0	3	ФМУ
57.	1Т291	Музичка продукција 1	I, III, V, VII	2	0	3	ФМУ
58.	1Т292	Музичка продукција 2	II, IV, VI, VIII	2	0	3	ФМУ

ПРЕДМЕТНИ ПРОГРАМИ

ПРЕДМЕТНИ ПРОГРАМИ ЗА ПРВА ГОДИНА

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Композиција 1			
2.	Код	1Т501-22			
3.	Студиска програма	Задолжителен: Композиција			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност - Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	Прва година / прв семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	6
8.	Наставник	Проф.м-р Јана Андреевска-Димитровска Проф. м-р Дарија Андовска Проф. д-р Горан Начевски			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Предметната програма има за цел кај студентите да создаде и развие професионална вештина за компонирање музички дела во прости форми на инструменталните жанри и нивно нотно запишување во вид на партитура. Во рамките на предметот влегува и креирање способност кај студентите за избор на музички изразни средства при реализацијата на музичките или вонмузичките идеи, соодветни на идејата и условени со техничките можности на музичките инструменти.				
11.	Содржина на предметната програма: Музички изразни средства, композиторска техника, работа над идеја, работа над партитура, музичка форма, микроструктури, прости вокални и инструментални форми, музичка драматургија на простите форми, инструментални жанри во прости форми, практично компонирање инструментални жанри во проста форма.				
12.	Методи на учење: предавања, анализа на примери од музичката литература на час и дома, корекции и дискусии околу изработените практични домашни задачи, практична работа дома/изработка на испитните барања				
13.	Вкупен расположив фонд на време	7ECTSx 30 часа=210часа			
14.	Распределба на расположивото време	30+120+60 = 210			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	30 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	/ часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	/ часови	
		16.2.	Самостојни задачи	120 часови	
		16.3.	Домашно учење – задачи	60 часови	
17.	Начин на оценување	нумеричко			

	17.1.	Тестови				/ бодови
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)				/ бодови
	17.3.	Активност и учество				20 бодови
	17.4.	Завршен испит				80 бодови
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		До 50.9 бода		5 (пет) (F)	
			51 x до 60.9 бода		6 (шест) (E)	
			61 x до 70.9 бода		7 (седум) (D)	
			од 71 до 80.9 бода		8 (осум) (C)	
			од 81 до 90.9 бода		9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		<u>За потпис:</u> - редовно посетување на наставата (не повеќе од 4 отсуства) - редовно извршување на домашните задачи <u>За полагање завршен испит:</u> - потпис - 3 копии од: - партитура на сопствена композиција за еден монодиски инструмент - партитура на сопствена композиција за еден хармонски инструмент - интегрална изведба на делата во живо или со снимка			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		анкетни листови, самоевалуација, јавни изведби на композициите на студентот			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Kohoutek, Z.	<i>Техники на композирање во мјузиката на XX век</i>	Универзитет уметности у Београду	1984
		2.	Persichetti, V.	<i>Twentieth Century Harmony, Creative Aspects and Practice</i>	W-W NORTON & COMPANY New York -London	1961
		3.	Krenek, E.	<i>Студије дванаесттоноског контрапункта</i>	Универзитет уметности у Београду	1978
		4.	Eschman, K	<i>Changing forms in Modern Music</i>	E.C.Schirmer Music Company - Boston	1951
5.	Lendvai, E.	<i>Bela Bartok, An Analysis of his Music</i>	Kahn &Averill, London Pro/Am Music Resources Inc., White Plains, NY, USA	1979		

	6.	Lester, J.	<i>Analytic Approaches to Twentieth-Century Music</i>	W-W NORTON & COMPANY Inc. New York	1989
22.2.	Дополнителна литература				
	Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Bosseur, J & E.T. Cone.	<i>Perspectives on Notation and Performance</i>	W-W NORTON & COMPANY Inc. New York	1976
	2.	Perle, G.	<i>Serial Composition and Atonality</i>	University of California Press	1977
	3.	Messiaen, O.	<i>Technique de mon langage musical</i>	Leduc, Paris	1944
	4.	Pejovski, I.	<i>Хармонски основи на џезот</i>	SOKOM	2001

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Хармонија 1			
2.	Код	1T021			
3.	Студиска програма	Задолжителен: Музичка теорија и педагогија, Музичка теорија и педагогија – насока народни инструменти, Музичка теорија и педагогија – насока хорско диригирање, Музичка теорија и педагогија – насока сонологија со мултимедија, Композиција, Оркестарско диригирање, Музикологија.			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност - Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв			
6.	Академска година /семестар	Прва година / прв семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	6
8.	Наставник	Вонр. проф. д-р Тихомир Јовиќ			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Цел на предметната програма е студентите да добијат потребни знаења од областа на тоналната хармонија, како и да ги применат правилата, законитостите и принципите на тоналната хармонија во практичната работа. Студентите да ја согледаат и употребата на нејзината научна и креативна димензија во лични творечки ангажмани и ја интегрираат во други дисциплини во кои хармонијата е неразделен елемент				
11.	Содржина на предметната програма: запознавање со историскиот развој на хармонското мислење низ трите стилски епохи во кои се создава и развива тоналниот систем (барок, класицизам, романтизам) и неговата улога во музичкото творештво. Основни хармонски структури (квинтакорди), поставување на квинтакордите во четиригласен хорски став, сродност на квинтакордите, поврзување на квинтакордите, октави и квинти, хармонизација на бас со консонантни квинтакорди, каденци, хармонизација на сопран со консонантни квинтакорди, квинтакорд на III стапало во мол (зголемен квинтакорд), сектакорди, поврзување на сектакорди и квинтакорди, меѓусебно поврзување на сектакордите, примена на сектакордите во хармонизација, намалени квинтакорди во врска со сектакорди, намалени квинтакорди како самостојни акорди, обележување на бас, квартсектакорди, мелодиски мол, фригиска каденца, доминантен септакорд: појава, функција, вртежи на				

	доминантниот септакорд, изведување на постапки и поврзување со другите структури.					
12.	Методи на учење: Предавања-интерактивна настава, аудио-видео презентација, вежби, консултации, самостојна работа					
13.	Вкупен расположив фонд на време	6 ECTS x 30 = 180 часа				
14.	Распределба на расположивото време	30+30+120 = 180				
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	30 часови		
		15.2.	Вежби - анализирање на примери и задачи, изработка на задачи, свирење на истите на пијано, свирење на каденци, Бахови корали и генералбас	30 часови		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	/ часови		
		16.2.	Самостојни задачи	/ часови		
		16.3.	Домашно учење – задачи	120 часови		
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови	29 бодови			
	17.2.	Колоквиум - свирење на каденци и генералбас на пијано	20 бодови			
	17.3.	Изработка на задачи	46 бодови			
	17.4.	Активност и учество	5 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)		
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)		
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)		
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		<u>За потпис:</u> <ul style="list-style-type: none"> Редовност на настава (не повеќе од 4 изостаноци) Освоени минимум 25% од континуираното оценување <u>За завршен испит (доколку студентот не освоил преодна оценка од континуираното):</u> <ul style="list-style-type: none"> потпис Освоени минимум 25% од континуираното оценување 			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Студентски анкети, самоевалуација			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Devčić, Natko	Harmonija	Zagreb: Školska knjiga	1975
		2.	Devčić, Natko	Zadaci iz harmonije	Zagreb: Muzička Akademija	1962
3.			GENERALBAS (zbirka)	Beograd: Umetnička	1969	

				horalna i malih instrumentalnih komada za vežbanje u sviranju generalbasa)	Akademija	
22.2.	Дополнителна литература					
	Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година	
	1.	Дубовский, Иосиф Игнатъевич, С. Евсеев, И. Способин, В. Соколов	Учебник гармонии.	Москва: Музыка	1965	
	2.	Piston, Walter	Harmony.	New York/London: W.W. Norton & Company	1962	
	3.	Despić, Dejan	Harmonija sa harmonskom analizom	Beograd: Zavod za udžbenike i nastavna sredstva	1997	
	4.	Despić, Dejan	Kontrast tonaliteta	Beograd: Univerzitet Umetnosti	1989	
5.	Despić, Dejan	Kontrast tonaliteta	Beograd: Univerzitet Umetnosti	1981		

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Пијано 1			
2.	Код	1K111			
3.	Студиска програма	<u>Задолжителен:</u> Музичка теорија и педагогија, Музичка теорија и педагогија – насока народни инструменти, Музичка теорија и педагогија – насока хорско диригирање, Музичка теорија и педагогија – насока сонологија со мултимедија, Композиција, Оркестарско диригирање, Музикологија, Етномузикологија, Соло пеење.			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност-Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв			
6.	Академска година /семестар	Прва година / прв семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	Проф.м-р Катерина Костадиновска-Гелебешева, проф.м-р Зоран Пехчевски, проф.д-р Марија Гошевска, проф.д-р Ана Гацева, вонр.проф.д-р Нина Костова, вонр.проф.д-р Кристина Светиева, вонр.проф.м-р Марија Вршкова, вонр.проф.м-р Елена Атанасовска Ивановска, вонр.проф. м-р Сара Пројковска, вонр.проф.м-р Кристијан Каровски, доц.м-р Дино Имери			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Совладување на техничките елементи на свирењето на пијано, развивање и унапредување на изведувачките способности преку запознавање и совладување на определен репертоар на дела од различни музички правци, стилови и епохи, кои се истовремено и нагледно-практичен пример на изучуваниот музичко-теоретски материјал. Со свирењето на овие дела студентите ги утврдуваат музичко-теоретските знаења кои што, од друга страна, им помагаат за расветлување на сложената и многуслојна фактура на пијанистичка литература.				

11.	Содржина на предметната програма: Надградување на знаењата и вештините стекнати на претходниот степен на учење преку пристап и совладување на индивидуална програма. Контрола и владеење со целиот изведувачки апарат, свесна употреба на различни интерпретативни техники, запознавање со различните стилски интерпретации и нивна употреба во други сегменти на изведувачката пракса. Разбирање и совладување на правилните методи на вежбање и оспособување за нивна примена во процесот на самостојна работа. Стекнување способности за употреба на пијаното како помош во изучување на музиката и како изразно средство за интерпретација на музичките содржини.			
12.	Методи на учење: Индивидуална интерактивна работа со студентот, практична демонстрација, дискусија, консултации, изведувачка пракса, самостојна работа.			
13.	Вкупен расположив фонд на време	4 ЕКТС x15 = 60 часа		
14.	Распределба на расположивото време	15 + 45 = 60		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	15 часови
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиторниумски), семинари, тимска работа	/ часови
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	/ часови
		16.2.	Самостојни задачи	/ часови
		16.3.	Домашно учење – задачи	45 часови
17.	Начин на оценување нумеричко			
	17.1.	Тестови		/ бодови
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)		/ бодови
	17.3.	Активност и учество		10 бодови
	17.4	Завршен испит		90 бодови
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		1. Редовност на настава (не повеќе од 4 отсуства) 2. Програмата за завршниот испит мора да содржи: <ul style="list-style-type: none"> ✓ Една скала (до четири предзнака) ✓ Полифоно дело (ако е свита – два става) ✓ Етида или пиеса 	
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски	
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Студентски анкети, самоевалуација.	
22.	Литература			
	22.1.	Задолжителна литература		

Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година	
1.	На располагање е целокупната инструктивна и уметничка литература за соодветниот инструмент од сите музички епохи и стилови. Изборот на делата и програмата се прави за секој студент индивидуално, во зависност од педагошката оправданост и од неговите технички и музички способности и афинитети .				
2.					
3.					
22.2.	Дополнителна литература				
	Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.				
	2.				
	3.				

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Солфеж 1			
2.	Код	1Т001			
3.	Студиска програма	Задолжителен: Музичка теорија и педагогија, Музичка теорија и педагогија – насока народни инструменти, Музичка теорија и педагогија – насока хорско диригирање, Музичка теорија и педагогија – насока сонологија со мултимедија, Композиција, Оркестарско диригирање, Музикологија, Етномузикологија, Флејта, Обоа, Кларинет, Саксофон, Фагот, Труба, Хорна, Тромбон, Туба, Удирачки инструменти, Виолина, Виола, Виолончело, Контрабас , Гитара, Соло пеење, Пијано, Хармоника.			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност - Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв			
6.	Академска година /семестар	Прва година/прв семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	Проф. м-р Жана Димчевска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Предметната програма има за цел развивање и усовршување на базичната компонента на професионалниот музичар (педагог, теоретичар, научник): аналитичкиот музички слух, односно, навиките за свесно слушање, препознавање и репродуцирање на акустичките, конструктивните и содржинските елементи на музичкиот јазик од различни стилски периоди. Со севкупното активирање на музичкиот слух во координација со интелектуална дејност, како и со развојот на музичката меморија и внатрешно-слушните претстави (внатрешниот музички слух) студентите се оспособуваат за брзо анализирање и репродуцирање на музиката.				
11.	Содржина на предметната програма: РИТАМ: ритмички вежби со правилна и неправилна поделба, нерамноделни тактови. МЕЛОДИКА: едногласие, повеќегласие и едногласие со текст (дијатонски модуси, усложнување на дијатонски модуси, модулација, интервалски вежби без тонален центар). СЛУШНА АНАЛИЗА: интервали и акорди во и вон тоналитет.				

	ДИКТАТ: едногласен					
12.	Методи на учење: Група интерактивна работа со студентите, практична демонстрација, дискусија, консултации, самостојна работа					
13.	Вкупен расположив фонд на време	4ECTS x 30 часови = 120 часови				
14.	Распределба на расположивото време	30+90 = 120				
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- практична настава	30 часови		
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	/ часови		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	/ часови		
		16.2.	Самостојни задачи	/ часови		
		16.3.	Домашно учење – задачи	90 часови		
17.	Начин на оценување Нумеричко					
	17.1.	Тестови			90 бодови	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			/ бодови	
	17.3.	Активност и учество			10 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)		
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)		
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)		
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		<u>За потпис:</u> <ul style="list-style-type: none"> Редовност на настава (не повеќе од 4 изостаноци) Освоени минимум 25% од континуираното оценување <u>За завршен испит:</u> <ul style="list-style-type: none"> потпис Освоени минимум 25% од континуираното оценување 			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Студентски анкети, самоевалуација, учества на државни и меѓународни натпревари.			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Noel-Gallon	<i>Cinquante lecons de solfege rythmiques (premier recueil 1-25, deuxieme recueil 26-50)</i>		
		2.	Radiceva-Divjakovic, Dorina.	<i>Intoniranje intervala</i>	Beograd	1977
3.	Popovic, Borivoje.	<i>Intonacija</i>	Beograd	1977		

22.2.	Дополнителна литература					
	Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година	
	1.					
	2.					
	3.					

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии				
1.	Наслов на наставниот предмет	Музички форми со анализа 1				
2.	Код	1T071				
3.	Студиска програма	Задолжителен: Музичка теорија и педагогија, Музичка теорија и педагогија – насока народни инструменти, Музичка теорија и педагогија – насока хорско диригирање, Музичка теорија и педагогија – насока сонологија со мултимедија, Композиција, Оркестарско диригирање, Музикологија, Етномузикологија.				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност - Скопје				
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус				
6.	Академска година /семестар	Композиција, Оркестарско диригирање: Прва година/прв семестар Музикологија, Етномузикологија: Втора година/трети семестар МТП со насоки: Трета година/петти семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4	
8.	Наставник	Проф. м-р Јана Андреевска-Димитровска Проф. м-р Дарија Андовска Проф. д-р Горан Начевски				
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Предметната програма има за цел да ги запознае студентите со типовите на градбата и формите на музичките дела моделирани во текот на музичката историја и да создаде и развие професионална способност и вештина за нивно препознавање и анализирање, што ќе најде примена во понатамошната работа во образовниот и научно-истражувачкиот процес.					
11.	Содржина на предметната програма: Основи на музичката форма. Методологија на анализа на музичките форми. Едноделни форми. Проста дводелна форма. Проста дводелна репризна форма. Проста триделна форма. Сложена триделна форма.					
12.	Методи на учење: предавања, практична работа, консултации, самостојна работа, слушање музика, домашно учење.					
13.	Вкупен расположив фонд на време	4ECTS x 30 часови = 120 часови				
14.	Распределба на	30 + 45 + 45 = 120				

	расположивото време					
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава		30 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа		/ часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		/ часови	
		16.2.	Самостојни задачи		45 часови	
		16.3.	Домашно учење – задачи		45 часови	
17.	Начин на оценување нумеричко					
	17.1.	Тестови		90 бодови		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)		/ бодови		
	17.3.	Активност и учество		10 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		До 50.9 бода		5 (пет) (F)	
			51 x до 60.9 бода		6 (шест) (E)	
			61 x до 70.9 бода		7 (седум) (D)	
			од 71 до 80.9 бода		8 (осум) (C)	
			од 81 до 90.9 бода		9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		<u>За потпис:</u> <ul style="list-style-type: none"> Редовност на настава (не повеќе од 4 изостаноци) Освоени минимум 25% од континуираното оценување <u>За завршен испит (доколку студентот не освоил преодна оценка од континуираното):</u> <ul style="list-style-type: none"> потпис Освоени минимум 25% од континуираното оценување 			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски јазик			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Студентски анкети, самоевалуација			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Г.Коларовски	Музички форми со анализа (скрипта)	Авторизирани предавања	
		2.	Бетовен	Сонати за пијано		
		3.	Моцарт	Сонати за пијано		
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Skovran, Pericic	Nauka o muzickim oblicima	Univerzitet Umetnosti u Beogradu	1977
		2.	И.Способин	Музыкальная форма	Музыка	1984

		3.				
--	--	----	--	--	--	--

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии				
1.	Наслов на наставниот предмет	Свирење партитури 1				
2.	Код	1T561				
3.	Студиска програма	<u>Задолжителен</u> : Композиција, Оркестарско диригирање, Музикологија				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност – Скопје				
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус				
6.	Академска година /семестар	Оркестарско диригирање, Композиција: прва година/прв семестар Музикологија: трета година/петти семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	3	
8.	Наставник	Проф. м-р Борјан Цанев				
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Свирење оркестарски партитури на инструментот пијано. На тој начин, студентот темелно се запознава со материјата, добивајќи звучна претстава за содржината и формата на музичкото дело.					
11.	Содржина на предметната програма: Вовед во предметот и анализа на партитурите. Свирење полесни оркестарски партитури од времето на класицизмот (Хајдн, Моцарт).					
12.	Методи на учење: Индивидуална и групна интерактивна работа со студентите, практична демонстрација, дискусија, консултации, самостојна работа.					
13.	Вкупен расположив фонд на време	3 ECTS x 15 часови = 45 часови				
14.	Распределба на расположивото време	15+30 = 45				
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава		15 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа			
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи			
		16.2.	Самостојни задачи			
		16.3.	Домашно учење – задачи		30 часови	
17.	Начин на оценување - Нумеричко					
	17.1.	Тестови				
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)				
	17.3.	Активност и учество			20	
	17.4.	Завршен испит			80	

18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)			
		51 x до 60 бода	6 (шест) (E)			
		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)			
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)			
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	За потпис: редовност на настава (не повеќе од 4 изостаноци); За завршен испит: потпис				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Студентски анкети, самоевалуација.				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	В.А.Моцарт – Мала нокна музика			
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
На располагање е целокупната вокална, вокално-инструментална и инструментална музичка литература за најразлични состави, од времето на класицизмот. Изборот на делата зависи од предагошката оправданост, можностите и афинитетите на секој студент индивидуално.						

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Композиција 2			
2.	Код	1Т502-22			
3.	Студиска програма	<u>Задолжителен:</u> Композиција			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност - Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	Прва година /втор семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	6
8.	Наставник	Проф.м-р Јана Андреевска-Димитровска Проф. м-р Дарија Андовска Проф. д-р Горан Начевски			
9.	Предуслови за	Положен испит од Композиција 1			

	запишување на предметот			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Предметната програма има за цел кај студентите да создаде и развие професионална вештина за компонирање музички дела во прости форми на вокалните жанри и нивно нотно запишување во вид на партитура. Во рамките на предметот влегува и креирање способност кај студентите за избор на музички изразни средства при реализацијата на музичките или вонмузичките идеи, соодветни на идејата и условени со техничките можности на човечките гласови и музичките инструменти.			
11.	Содржина на предметната програма: Вокал, текст и музика, декламација, акцент, смислов акцент, текст и музика во прости форми, тригласен хорски став, вокални жанри во прости форми, практично компонирање вокален жанр во проста форма.			
12.	Методи на учење: предавања, анализа на примери од музичката литература на час и дома, корекции и дискусии околу изработените практични домашни задачи, практична работа дома/изработка на испитните барања			
13.	Вкупен расположив фонд на време	7ECTSx 30 часа=210часа		
14.	Распределба на расположивото време	30+120+60 = 210		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	30 часови
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	/ часови
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	/ часови
		16.2.	Самостојни задачи	120 часови
		16.3.	Домашно учење – задачи	60 часови
17.	Начин на оценување нумеричко			
	17.1.	Тестови		/ бодови
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)		/ бодови
	17.3.	Активност и учество		20 бодови
	17.4.	Завршен испит		80 бодови
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		До 50.9 бода	5 (пет) (F)
			51 x до 60.9 бода	6 (шест) (E)
			61 x до 70.9 бода	7 (седум) (D)
			од 71 до 80.9 бода	8 (осум) (C)
			од 81 до 90.9 бода	9 (девет) (B)
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		<u>За потпис:</u> - редовно посетување на наставата (не повеќе од 4 отсуства) - редовно извршување на домашните задачи <u>За полагање завршен испит:</u> - партитура на композиција за глас и хармонски инструмент со задолжителен текст - партитура на композиција за тригласен хор акапела со задолжителен текст - збирно траење на сите композиции најмалку 7 минути - писмена експликација за секоја композиција во обем од 5 до 10 страници	

		- интегрална изведба на делата во живо или со снимка				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	анкетни листови, самоевалуација, јавни изведби на композициите на студентот				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Kohoutek, Z.	<i>Техники на композирање во мјузиката на XX век</i>	Универзитет уметности у Београду	1984
		2.	Persichetti, V.	<i>Twentieth Century Harmony, Creative Aspects and Practice</i>	W-W NORTON & COMPANY New York -London	1961
		3.	Krenek, E.	<i>Студије дванаесттоноског контрапункта</i>	Универзитет уметности у Београду	1978
		4.	Eschman, K	<i>Changing forms in Modern Music</i>	E.C.Schirmer Music Company - Boston	1951
		5.	Lendvai, E.	<i>Bela Bartok, An Analysis of his Music</i>	Kahn & Averill, London Pro/Am Music Resources Inc., White Plains, NY, USA	1979
		6.	Lester, J.	<i>Analytic Approaches to Twentieth-Century Music</i>	W-W NORTON & COMPANY Inc. New York	1989
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Bosseur, J & E.T. Cone.	<i>Perspectives on Notation and Performance</i>	W-W NORTON & COMPANY Inc. New York	1976
		2.	Perle, G.	<i>Serial Composition and Atonality</i>	University of California Press	1977
		3.	Messiaen, O.	<i>Technique de mon langage musical</i>	Leduc, Paris	1944
	4.	Pejovski, I.	<i>Хармонски основи на џезот</i>	SOKOM	2001	

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии
1.	Наслов на наставниот предмет	Хармонија 2
2.	Код	1T022
3.	Студиска програма	<u>Задолжителен:</u> Музичка теорија и педагогија, Музичка теорија и педагогија – насока народни инструменти, Музичка теорија и педагогија – насока хорско диригирање, Музичка теорија и педагогија – насока сонологија со мултимедија, Композиција,

		Оркестарско диригирање, Музикологија.			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност - Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв			
6.	Академска година /семестар	Прва година / втор семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	6
8.	Наставник	Вонр. проф. д-р Тихомир Јовиќ			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Положен испит по Хармонија 1			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Цел на предметната програма е студентите да добијат потребни знаења од областа на тоналната хармонија, како и да ги применат правилата, законитостите и принципите на тоналната хармонија во практичната работа. Студентите да ја согледаат и употребата на нејзината научна и креативна димензија во лични творечки ангажмани и ја интегрираат во други дисциплини во кои хармонијата е неразделен елемент				
11.	Содржина на предметната програма: споредни септакорди во дур и во мол: структури, функционална припадност, поврзување со квинтакордите, меѓусебно поврзување на септакордите, дополнителни решенија на септакордите, мол дур, секвенци - изведба и примена на секвенците, доминантен нонакорд: структура, функција, вртежи на доминантниот нонакорд, изведување на постапки и поврзување со останатите структури, споредни нонакорди: изведување на постапки и поврзување со останатите структури. Дијатонски модулации: континуиран и дисконтинуиран премин од тоналитет во тоналитет како значајна придобивка на тоналниот систем во микро и макро формални целини. Дијатонски модулации од дур во дур, од дур во мол, од мол во мол и од мол во дур. Модулации врз основа на фригиско движење. Рекапитулација на дијатонските модулации. Модулации со помош на енхармонска замена на квинтакордите.				
12.	Методи на учење: Предавања-интерактивна настава, аудио-видео презентација, вежби, консултации, самостојна работа				
13.	Вкупен расположив фонд на време	6 ECTS x 30 = 180 часа			
14.	Распределба на расположивото време	30+30+120 = 180			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	30 часови	
		15.2.	Вежби - анализирање на примери и задачи, изработка на задачи, свирење на истите на пијано, свирење на модулации, Бахови корали и генералбас	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	/ часови	
		16.2.	Самостојни задачи	/ часови	
		16.3.	Домашно учење – задачи	120 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	29 бодови		
	17.2.	Колоквиум - свирење на модулации и генералбас на пијано.	20 бодови		
	17.3.	Изработка на задачи	46 бодови		
	17.4.	Активност и учество	5 бодови		

18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)		
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)		
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	<u>За потпис:</u> <ul style="list-style-type: none"> Редовност на настава (не повеќе од 4 изостаноци) Освоени минимум 25% од континуираното оценување <u>За завршен испит (доколку студентот не освоил преодна оценка од континуираното):</u> <ul style="list-style-type: none"> потпис Освоени минимум 25% од континуираното оценување 				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Студентски анкети, самовалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Devčić, Natko	Harmonija	Zagreb: Školska knjiga	1975
		2.	Devčić, Natko	Zadaci iz harmonije	Zagreb: Muzička Akademija	1962
		3.		GENERALBAS (zbirka horala i malih instrumentalnih komada za vežbanje u sviranju generalbasa)	Beograd: Umetnička Akademija	1969
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Дубовский, Иосиф Игнатъевич, С. Евсеев, И. Способин, В. Соколов	Учебник гармонии.	Москва: Музыка	1965
		2.	Piston, Walter	Harmony.	New York/London: W.W. Norton & Company	1962
		3.	Despić, Dejan	Harmonija sa harmonskom analizom	Beograd: Zavod za udžbenike i nastavna sredstva	1997
		4.	Despić, Dejan	Kontrast tonaliteta	Beograd: Univerzitet Umetnosti	1989
		5.	Despić, Dejan	Kontrast tonaliteta	Beograd: Univerzitet Umetnosti	1981

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Пијано 2			
2.	Код	1К112			
3.	Студиска програма	Задолжителен: Музичка теорија и педагогија, Музичка теорија и педагогија – насока народни инструменти, Музичка теорија и педагогија – насока хорско диригирање, Музичка теорија и педагогија – насока сонологија со мултимедија, Композиција, Оркестарско диригирање, Музикологија, Етномузикологија, Соло пеење.			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност-Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	Прва година / втор семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	Проф.м-р Катерина Костадиновска-Гелебешева, проф.м-р Зоран Пехчевски, проф.д-р Марија Гошевска, проф.д-р Ана Гацева, вонр.проф.д-р Нина Костова, вонр.проф.д-р Кристина Светиева, вонр.проф.м-р Марија Вршкова, вонр.проф.м-р Елена Атанасовска Ивановска, вонр.проф.м-р Сара Пројковска, вонр.проф.м-р Кристијан Каровски, доц.м-р Дино Имери			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Положен испит по Пијано 1			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Совладување на техничките елементи на свирењето на пијано, развивање и унапредување на изведувачките способности преку запознавање и совладување на определен репертоар на дела од различни музички правци, стилови и епохи, кои се истовремено и нагледно-практичен пример на изучуваниот музичко-теоретски материјал. Со свирењето на овие дела студентите ги утврдуваат музичко-теоретските знаења кои што, од друга страна, им помагаат за расветлување на сложената и многуслужна фактура на пијанистичка литература.				
11.	Содржина на предметната програма: Надградување на знаењата и вештините стекнати на претходниот степен на учење преку пристап и совладување на индивидуална програма. Контрола и владеење со целиот изведувачки апарат, свесна употреба на различни интерпретативни техники, запознавање со различните стилски интерпретации и нивна употреба во други сегменти на изведувачката пракса. Разбирање и совладување на правилните методи на вежбање и оспособување за нивна примена во процесот на самостојна работа. Стекнување способности за употреба на пијаното како помош во изучување на музиката и како изразно средство за интерпретација на музичките содржини.				
12.	Методи на учење: Индивидуална интерактивна работа со студентот, практична демонстрација, дискусија, консултации, изведувачка пракса, самостојна работа.				
13.	Вкупен расположив фонд на време	4 ЕКТС x 15 = 60 часа			
14.	Распределба на расположивото време	15 + 45 = 60			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава		15 часови
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиторниумски), семинари, тимска работа		/ часови
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		/ часови
		16.2.	Самостојни задачи		/ часови
		16.3.	Домашно учење – задачи		45 часови

17.	Начин на оценување нумеричко					
	17.1.	Тестови			/ бодови	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			/ бодови	
	17.3.	Активност и учество			10 бодови	
	17.4	Завршен испит			90 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода		5 (пет) (F)	
			51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
			61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		1. Редовност на настава (не повеќе од 4 отсуства) 2. Програмата за завршниот испит мора да содржи: <ul style="list-style-type: none"> ✓ Етида ✓ Полифоно дело (ако е свита – два става) ✓ Класична соната (еден став) 			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Студентски анкети, самоевалуација.			
22.	Литература					
	Задолжителна литература					
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	22.1.	1.	На располагање е целокупната инструктивна и уметничка литература за соодветниот инструмент од сите музички епохи и стилови. Изборот на делата и програмата се прави за секој студент индивидуално, во зависност од педагошката оправданост и од неговите технички и музички способности и афинитети .			
		2.				
		3.				
	Дополнителна литература					
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	22.2.	1.				
		2.				
		3.				

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии
1.	Наслов на наставниот предмет	Солфеж 2
2.	Код	1T002

3.	Студиска програма	Задолжителен: Музичка теорија и педагогија, Музичка теорија и педагогија – насока народни инструменти, Музичка теорија и педагогија – насока хорско диригирање, Музичка теорија и педагогија – насока сонологија со мултимедија, Композиција, Оркестарско диригирање, Музикологија, Етномузикологија, Флејта, Обоа, Кларинет, Саксофон, Фагот, Труба, Хорна, Тромбон, Туба, Удирачки инструменти, Виолина, Виола, Виолончело, Контрабас, Гитара, Соло пеење, Пијано, Хармоника.			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност - Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв			
6.	Академска година /семестар	Прва година/втор семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	Проф. м-р Жана Димчевска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Положен испит по Солфез 1			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Предметната програма има за цел развивање и усовршување на базичната компонента на професионалниот музичар (педагог, теоретичар, научник): аналитичкиот музички слух, односно, навиките за свесно слушање, препознавање и репродуцирање на акустичките, конструктивните и содржинските елементи на музичкиот јазик од различни стилски периоди. Со севкупното активирање на музичкиот слух во координација со интелектуална дејност, како и со развојот на музичката меморија и внатрешно-слушните претстави (внатрешниот музички слух) студентите се оспособуваат за брзо анализирање и репродуцирање на музиката.				
11.	Содржина на предметната програма: РИТАМ: ритмички вежби со правилна и неправилна поделба, нерамноделни тактови. МЕЛОДИКА: едногласие, повеќегласие и едногласие со текст (дијатонски модуси, усложнување на дијатонски модуси, модулација, интервалски вежби без тонален центар). СЛУШНА АНАЛИЗА: интервали и акорди во и вон тоналитет. ДИКТАТ: едногласен и вовед во двогласен				
12.	Методи на учење: Група интерактивна работа со студентите, практична демонстрација, дискусија, консултации, самостојна работа				
13.	Вкупен расположив фонд на време	4ECTS x 30 часови = 120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	30+90 = 120			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- практична настава	30 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	/ часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	/ часови	
		16.2.	Самостојни задачи	/ часови	
		16.3.	Домашно учење – задачи	90 часови	
17.	Начин на оценување Нумеричко				
	17.1.	Тестови			90 бодови
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			/ бодови
	17.3.	Активност и учество			10 бодови

18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)			
		51 x до 60 бода	6 (шест) (E)			
		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)			
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)			
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	<u>За потпис:</u> <ul style="list-style-type: none"> Редовност на настава (не повеќе од 4 изостаноци) Освоени минимум 25% од континуираното оценување <u>За завршен испит:</u> <ul style="list-style-type: none"> потпис Освоени минимум 25% од континуираното оценување 				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Студентски анкети, самоевалуација, учества на државни и меѓународни натпревари.				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Noel-Gallon	<i>Cinquante lecons de solfege rythmiques (premier recueil 1-25, deuxieme recueil 26-50)</i>		
		2.	Radiceva-Divjakovic, Dorina.	<i>Intoniranje intervala</i>	Beograd	1977
	3.	Popovic, Borivoje.	<i>Intonacija</i>	Beograd	1977	
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.				
		2.				
3.						

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии
1.	Наслов на наставниот предмет	Музички форми со анализа 2
2.	Код	1T072
3.	Студиска програма	<u>Задолжителен:</u> Музичка теорија и педагогија, Музичка теорија и педагогија – насока народни инструменти, Музичка теорија и педагогија – насока хорско диригирање, Музичка теорија и педагогија – насока сонологија со мултимедија, Композиција, Оркестарско диригирање, Музикологија, Етномузикологија.
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно -	Факултет за музичка уметност - Скопје

	институт, катедра, оддел)				
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	Композиција, Оркестарско диригирање: Прва година/втор семестар Музикологија, Етномузикологија: Втора година/четврти семестар МТП со насоки: Трета година/шести семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	Проф. м-р Јана Андреевска-Димитровска Проф. м-р Дарија Андовска Проф. д-р Горан Начевски			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Положен испит од Музички форми со анализа 1			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Предметната програма има за цел да ги запознае студентите со типовите на градбата и формите на музичките дела моделирани во текот на музичката историја и да создаде и развие професионална способност и вештина за нивно препознавање и анализирање, што ќе најде примена во понатамошната работа во образовниот и научно-истражувачкиот процес.				
11.	Содржина на предметната програма: Рондо. Варијациони форми. Вокални форми				
12.	Методи на учење: предавања, практична работа, консултации, самостојна работа, слушање музика, домашно учење.				
13.	Вкупен расположив фонд на време	4ECTS x 30 часови = 120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	30 + 45 + 45 = 120			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	30 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	/ часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	/ часови	
		16.2.	Самостојни задачи	45 часови	
		16.3.	Домашно учење – задачи	45 часови	
17.	Начин на оценување нумеричко				
	17.1.	Тестови			90 бодови
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			/ бодови
	17.3.	Активност и учество			10 бодови
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		До 50.9 бода	5 (пет) (F)	
			51 x до 60.9 бода	6 (шест) (E)	
			61 x до 70.9 бода	7 (седум) (D)	
			од 71 до 80.9 бода	8 (осум) (C)	
			од 81 до 90.9 бода	9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		<u>За потпис:</u>		

		<ul style="list-style-type: none"> Редовност на настава (не повеќе од 4 изостаноци) Освоени минимум 25% од континуираното оценување <p><u>За завршен испит (доколку студентот не освоил преодна оценка од континуираното):</u></p> <ul style="list-style-type: none"> потпис Освоени минимум 25% од континуираното оценување 				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски јазик				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Студентски анкети, самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Г.Коларовски	Музички форми со анализа (скрипта)	Авторизирани предавања	
		2.	Бетовен	Сонати за пијано		
	3.	Моцарт	Сонати за пијано			
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Skovran, Pericic	Nauka o muzickim oblicima	Univerzitet Umetnosti u Beogradu	1977
		2.	И.Способин	Музыкальная форма	Музыка	1984
3.						

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Свирење партитури 2			
2.	Код	1T562			
3.	Студиска програма	<u>Задолжителен:</u> Композиција, Оркестарско диригирање, Музикологија.			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност – Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	Оркестарско диригирање, Композиција: прва година/втор семестар Музикологија: трета година/шести семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	3
8.	Наставник	Проф. м-р Борјан Цанев			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Положен испит од Свирење партитури 1			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Свирење оркестарски партитури на инструментот пијано. На тој начин, студентот темелно се запознава со материјата, добивајќи звучна претстава за содржината и формата на музичкото дело.				

11.	Содржина на предметната програма: Свириење оркестарски партитури од времето на класицизмот (Моцарт, Бетовен).					
12.	Методи на учење: Индивидуална и групна интерактивна работа со студентите, практична демонстрација, дискусија, консултации, самостојна работа.					
13.	Вкупен расположив фонд на време	3 ECTS x 15 часови = 45 часови				
14.	Распределба на расположивото време	15+30 = 45				
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава		15 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа			
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи			
		16.2.	Самостојни задачи			
		16.3.	Домашно учење – задачи		30 часови	
17.	Начин на оценување - Нумеричко					
	17.1.	Тестови				
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)				
	17.3.	Активност и учество		20		
17.4.	Завршен испит			80		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)		
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)		
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)		
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		За потпис: редовност на настава (не повеќе од 4 изостаноци); За завршен испит: потпис			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Студентски анкети, самоевалуација.			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		В.А.Моцарт, Л.в.Бетовен - Симфонии				
	22.2.	Дополнителна литература				
Реден број		Автор	Наслов	Издавач	Година	
На располагање е целокупната вокална, вокално-инструментална и инструментална						

		музичка литература за најразлични состави, од времето на класицизмот. Изборот на делата зависи од предагошката оправданост, можностите и афинитетите на секој студент индивидуално.
--	--	---

ПРЕДМЕТНИ ПРОГРАМИ ЗА ВТОРА ГОДИНА

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Композиција 3			
2.	Код	1T503-22			
3.	Студиска програма	<u>Задолжителен</u> : Композиција			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност - Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	Втора година /трет семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	Проф.м-р Јана Андреевска-Димитровска Проф. м-р Дарија Андовска Проф. д-р Горан Начевски			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Положен испит од Композиција 2			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Предметната програма има за цел кај студентите да создаде и развие професионална вештина за компонирање музички дела во сложени форми на инструменталните жанри и нивно нотно запишување во вид на пар-титура. Во рамките на предметот влегува и креирање способност кај студентите за избор на музички изразни средства при реализацијата на музичките или вонмузичките идеи, соодветни на идејата и условени со техничките можности на музичките инструменти и ансамблиите (дувачко трио, гудачко трио, клавирско трио, трио човечки глас/гласови).				
11.	Содржина на предметната програма: Сложени форми и жанри на сложените форми.				
12.	Методи на учење: предавања, анализа на примери од музичката литература на час и дома, корекции и дискусии околу изработените практични домашни задачи, практична работа дома/изработка на испитните барања				
13.	Вкупен расположив фонд на време	4 ECTSx 30 часа=120 часа			
14.	Распределба на расположивото време	30+60+30 = 120			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава		30 часови
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа		/ часови
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		/ часови
		16.2.	Самостојни задачи		60 часови
		16.3.	Домашно учење – задачи		30 часови

17.	Начин на оценување нумеричко				
	17.1.	Тестови	/ бодови		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	/ бодови		
	17.3.	Активност и учество	20 бодови		
	17.4.	Завршен испит	80 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		До 50.9 бода	5 (пет) (F)	
			51 x до 60.9 бода	6 (шест) (E)	
			61 x до 70.9 бода	7 (седум) (D)	
			од 71 до 80.9 бода	8 (осум) (C)	
			од 81 до 90.9 бода	9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		<p><u>За потпис:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - редовно посетување на наставата (не повеќе од 4 отсуства) - редовно извршување на домашните задачи <p><u>За полагање завршен испит:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - партитура од сопствена композиција за состав најмалку трио до квинтет - траење на композицијата најмалку 5 минути - писмена експликација во обем од 5 до 10 страници - интегрална изведба на делата во живо или со снимка 		
20.	Јазик на кој се изведува наставата		македонски		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		анкетни листови, самоевалуација, јавни изведби на композициите на студентот		
22.	Литература				
	22.1.	Задолжителна литература			
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач
		1.	Kohoutek, Z.	<i>Техники на композирање во мјузиката на XX век</i>	Универзитет уметности у Београду
		2.	Persichetti, V.	<i>Twentieth Century Harmony, Creative Aspects and Practice</i>	W-W NORTON & COMPANY New York -London
		3.	Krenek, E.	<i>Студије дванаесттонског контрапункта</i>	Универзитет уметности у Београду
		4.	Eschman, K	<i>Changing forms in Modern Music</i>	E.C.Schirmer Music Company - Boston
5.	Lendvai, E.	<i>Bela Bartok, An Analysis of his Music</i>	Kahn & Averill, London Pro/Am Music Resources Inc., White Plains, NY, USA		

	6.	Lester, J.	<i>Analytic Approaches to Twentieth-Century Music</i>	W-W NORTON & COMPANY Inc. New York	1989
22.2.	Дополнителна литература				
	Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Bosseur, J & E.T. Cone.	<i>Perspectives on Notation and Performance</i>	W-W NORTON & COMPANY Inc. New York	1976
	2.	Perle, G.	<i>Serial Composition and Atonality</i>	University of California Press	1977
	3.	Messiaen, O.	<i>Technique de mon langage musical</i>	Leduc, Paris	1944
	4.	Pejovski, I.	<i>Хармонски основи на џезот</i>	SOKOM	2001

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Хармонија 3			
2.	Код	1T023			
3.	Студиска програма	<u>Задолжителен:</u> Музичка теорија и педагогија, Музичка теорија и педагогија – насока народни инструменти, Музичка теорија и педагогија – насока хорско диригирање, Музичка теорија и педагогија – насока сонологија со мултимедија, Композиција, Оркестарско диригирање.			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност - Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв			
6.	Академска година /семестар	Втора година / трет семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	6
8.	Наставник	Вонр. проф. д-р Тихомир Јовиќ			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Положен испит по Хармонија 2			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Цел на предметната програма е студентите да добијат потребни знаења од областа на тоналната хармонија, како и да ги применат правилата, законитостите и принципите на тоналната хармонија во практичната работа. Студентите да ја согледаат и употребата на нејзината научна и креативна димензија во лични творечки ангажмани и ја интегрираат во други дисциплини во кои хармонијата е неразделен елемент				
11.	Содржина на предметната програма: хроматско движење и алтерација, хроматска квинтна и хроматска терцна сродност, несродни акорди во хроматиката, вонтонални доминанти: појава, настап, структури, поврзување. Хроматски модулации: хроматски модулации со помош на хроматска квинтна сродност, хроматски модулации со помош на хроматска терцна сродност, хроматски модулации со помош на хроматска промена на склопот на акордот. Рекапитулација на хроматските модулации. Наполитански сектакорд и модилации со помош на наполитанскиот сектакорд. Зголемен сектакорд, квинтсектакорд и терцквартакорд.				
12.	Методи на учење: Предавања-интерактивна настава, вежби, индивидуален теоретски и аудитивен ангажман со изработка на задачи и задолжително користење на пијано (дома и во наставата)				

13.	Вкупен расположив фонд на време	6 ECTS x 30 = 180 часа				
14.	Распределба на расположивото време	30+30+120 = 180				
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	30 часови		
		15.2.	Вежби - анализирање на примери и задачи, изработка на задачи, свирење на истите на пијано, свирење на модулации и генералбас.	30 часови		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	/ часови		
		16.2.	Самостојни задачи	/ часови		
		16.3.	Домашно учење – задачи	120 часови		
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови	29 бодови			
	17.2.	Колоквиум - свирење на модулации и генералбас на пијано.	20 бодови			
	17.3.	Изработка на задачи	46 бодови			
	17.4.	Активност и учество	5 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)		
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)		
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)		
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		<u>За потпис:</u> <ul style="list-style-type: none"> Редовност на настава (не повеќе од 4 изостаноци) Освоени минимум 25% од континуираното оценување <u>За завршен испит</u> (доколку студентот не освоил преодна оценка од континуираното): <ul style="list-style-type: none"> потпис Освоени минимум 25% од континуираното оценување 			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Студентски анкети, самоевалуација			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Devčić, Natko	Harmonija	Zagreb: Školska knjiga	1975
		2.	Devčić, Natko	Zadaci iz harmonije	Zagreb: Muzička Akademija	1962
3.		GENERALBAS (zbirka)	Beograd: Umetnička	1969		

				horalna i malih instrumentalnih komada za vežbanje u sviranju generalbasa)	Akademija	
22.2.	Дополнителна литература					
	Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година	
	1.	Дубовский, Иосиф Игнатъевич, С. Евсеев, И. Способин, В. Соколов	Учебник гармонии.	Москва: Музыка	1965	
	2.	Piston, Walter	Harmony.	New York/London: W.W. Norton & Company	1962	
	3.	Despić, Dejan	Harmonija sa harmonskom analizom	Beograd: Zavod za udžbenike i nastavna sredstva	1997	
	4.	Despić, Dejan	Kontrast tonaliteta	Beograd: Univerzitet Umetnosti	1989	
5.	Despić, Dejan	Kontrast tonaliteta	Beograd: Univerzitet Umetnosti	1981		

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии				
1.	Наслов на наставниот предмет	Пијано 3				
2.	Код	1K113				
3.	Студиска програма	<u>Задолжителен:</u> Музичка теорија и педагогија, Музичка теорија и педагогија – насока народни инструменти, Музичка теорија и педагогија – насока хорско диригирање, Музичка теорија и педагогија – насока сонологија со мултимедија, Композиција, Оркестарско диригирање, Музикологија, Соло пеење.				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност-Скопје				
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв				
6.	Академска година /семестар	Втора година / трет семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4	
8.	Наставник	Проф.м-р Катерина Костадиновска-Гелебешева, проф.м-р Зоран Пехчевски, проф.д-р Марија Гошевска, проф.д-р Ана Гацева, вонр.проф.д-р Нина Костова, вонр.проф.д-р Кристина Светиева, вонр.проф.м-р Марија Вршкова, вонр.проф.м-р Елена Атанасовска Ивановска, вонр.проф.м-р Сара Пројковска, вонр.проф.м-р Кристијан Каровски, доц.м-р Дино Имери				
9.	Предуслови за запишување на предметот	Положен испит по Пијано 2				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Совладување на техничките елементи на свирењето на пијано, развивање и унапредување на изведувачките способности преку запознавање и совладување на определен репертоар на дела од различни музички правци, стилови и епохи, кои се истовремено и нагледно-практичен пример на изучуваниот музичко-теоретски материјал. Со свирењето на овие дела студентите ги утврдуваат музичко-теоретските знаења кои што, од друга страна, им помагаат за расветлување на сложената и многуслужна фактура на пијанистичка литература.					
11.	Содржина на предметната програма: Надградување на знаењата и вештините стекнати на претходниот степен на					

	учење преку пристап и совладување на индивидуална програма. Контрола и владеење со целиот изведувачки апарат, свесна употреба на различни интерпретативни техники, запознавање со различните стилски интерпретации и нивна употреба во други сегменти на изведувачката пракса. Разбирање и совладување на правилните методи на вежбање и оспособување за нивна примена во процесот на самостојна работа. Стекнување способности за употреба на пијаното како помош во изучување на музиката и како изразно средство за интерпретација на музичките содржини.				
12.	Методи на учење: Индивидуална интерактивна работа со студентот, практична демонстрација, дискусија, консултации, изведувачка пракса, самостојна работа.				
13.	Вкупен расположив фонд на време	4 ЕКТС x 15 = 60 часа			
14.	Распределба на расположивото време	15 + 45 = 60			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	15 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиторниумски), семинари, тимска работа	/ часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	/ часови	
		16.2.	Самостојни задачи	/ часови	
		16.3.	Домашно учење – задачи	45 часови	
17.	Начин на оценување нумеричко				
	17.1.	Тестови			/ бодови
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			/ бодови
	17.3.	Активност и учество			10 бодови
	17.4.	Завршен испит			90 бодови
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)	
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)	
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		1. Редовност на настава (не повеќе од 4 отсуства) 2. Програмата за завршниот испит мора да содржи: <ul style="list-style-type: none"> ✓ Една скала ✓ Полифоно дело (ако е свита – два става) ✓ Етида или пиеса 		
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Студентски анкети, самоевалуација.		
22.	Литература				
	22.1.	Задолжителна литература			
Реден број		Автор	Наслов	Издавач	Година

		1.	На располагање е целокупната инструктивна и уметничка литература за соодветниот инструмент од сите музички епохи и стилови. Изборот на делата и програмата се прави за секој студент индивидуално, во зависност од педагошката оправданост и од неговите технички и музички способности и афинитети .			
		2.				
		3.				
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.				
2.						
		3.				

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Оркестрација 1			
2.	Код	1T031			
3.	Студиска програма	<u>Задолжителен:</u> Композиција, Оркестарско диригирање			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност - Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	Втора година / трет семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	3
8.	Наставник	Проф. д-р Горан Начевски			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Предметот оркестрација има за цел кај студентите да создаде и развие професионална способност и вештина за оркестрирање музички дела за различни оркестри и камерни состави, и нивно нотно запишување во вид на партитури. Во рамките на целта на предметот влегува и креирање способност кај студентите за избор на музички инструменти, регистри и тембри, креирање различн и оркестарски функции во оркестрирањето на разни музичкитекстови. Задачи на наставната дисциплина се теоретско и практично запознавање, усвојување и применување на можностите на музичките инструменти и човечкиот глас, во нивното истовремено звучење.				
11.	Содржина на предметната програма: Инструменти на гудачки оркестар, елементи на оркестрација, архитектура на партитура, оркестарски педал, избор на тембр, избор на фактура, симфонизација, темброва драматургија, удвојување, дивизи, оркестарски слог, оркестарска партитура, легатура, ознаки, штрихови техники, артикулација, оркестрација на композиции за гудачки оркестри со или без солист.				
12.	Методи на учење: Групна работа со студенти, практична демонстрација, дискусија, изведувачка пракса, консултации, самостојна работа, анализа на оркестарски партитури				
13.	Вкупен расположив фонд на време	3 ECTS x 30 часови = 90 часови			
14.	Распределба на	30 + 30 + 30 = 90			

	расположивото време					
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	30 часови		
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	/ часови		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	/ часови		
		16.2.	Самостојни задачи	30 часови		
		16.3.	Домашно учење – задачи	30 часови		
17.	Начин на оценување нумеричко					
	17.1.	Тестови		/ бодови		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)		50 бодови		
	17.3.	Активност и учество		10 бодови		
	17.4.	Завршен испит (писмен и усмен дел)		40 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)		
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)		
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)		
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		1. Редовност на настава. 2. Изработка на четири неоркестрирани дела за гудачки оркестар: - едно дело од епохата на барокот или класиката (Бах, Хендл, Моцарт, Хајдн и Бетовен) - едно дело од епохата на романтизмот (Брамс, Менделсон, Чајковски, Шуман, Шуберт и др.) - едно дело од епохата на импресионизмот (Дебиси) - едно дело од македонски автор			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Студентски анкети, самоевалуација, претставување на студентите на јавни настапи.			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Обрадовиќ, А.	Вовед во оркестрација	Белград	
		2.	Корсаков, Н.	Основи на оркестрацијата		
		3.	Дудка, Ф.	Основи на нотната графика		
		4.	Сагаев, Д.	Прирачник за оркестрација на дувачки инструменти		
		5.	Баншчиков, Г.	Законите на функционалната оркестрација		
6.	Деспик, Д.	Музички инструменти	Белград			

		7.	Видор-Левицки	Техника на современиот оркестар		
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Зрјаковски Н.	Општ курс по инструментознание	Москва	
		2.	Х. Берлиоз – Р.Штраус	Оркестрација	Москва	
		3.				

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии				
1.	Наслов на наставниот предмет	Музички форми со анализа 3				
2.	Код	1Т073				
3.	Студиска програма	<u>Задолжителен:</u> Музичка теорија и педагогија, Музичка теорија и педагогија – насока народни инструменти, Музичка теорија и педагогија – насока хорско диригирање, Музичка теорија и педагогија – насока сонологија со мултимедија, Композиција, Оркестарско диригирање, Музикологија.				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност - Скопје				
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус				
6.	Академска година /семестар	Композиција, Оркестарско диригирање: Втора година/трет семестар Музикологија: Трета година/петти семестар МТП со насоки: Четврта година/седми семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4	
8.	Наставник	Проф. м-р Јана Андреевска-Димитровска Проф. м-р Дарија Андовска				
9.	Предуслови за запишување на предметот	Положен испит од Музички форми со анализа 2				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Предметната програма има за цел да ги запознае студентите со типовите на градбата и формите на музичките дела моделирани во текот на музичката историја и да создаде и развие професионална способност и вештина за нивно препознавање и анализирање, што ќе најде примена во понатамошната работа во образовниот и научно-истражувачкиот процес.					
11.	Содржина на предметната програма: Сонатна форма. Сонатно рондо. Полифони форми.					
12.	Методи на учење: предавања, практична работа, консултации, самостојна работа, слушање музика, домашно учење.					
13.	Вкупен расположив фонд на време	4ECTS x 30 часови = 120 часови				
14.	Распределба на расположивото време	30 + 45 + 45 = 120				
15.	Форми на наставните	15.1.	Предавања- теоретска настава			30 часови

	активности	15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	/ часови		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	/ часови		
		16.2.	Самостојни задачи	45 часови		
		16.3.	Домашно учење – задачи	45 часови		
17.	Начин на оценување нумеричко					
	17.1.	Тестови		90 бодови		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)		/ бодови		
	17.3.	Активност и учество		10 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		До 50.9 бода	5 (пет) (F)		
			51 x до 60.9 бода	6 (шест) (E)		
			61 x до 70.9 бода	7 (седум) (D)		
			од 71 до 80.9 бода	8 (осум) (C)		
			од 81 до 90.9 бода	9 (девет) (B)		
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		<u>За потпис:</u> <ul style="list-style-type: none"> Редовност на настава (не повеќе од 4 изостаноци) Освоени минимум 25% од континуираното оценување <u>За завршен испит (доколку студентот не освоил преодна оценка од континуираното):</u> <ul style="list-style-type: none"> потпис Освоени минимум 25% од континуираното оценување 			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски јазик			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Студентски анкети, самоевалуација			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Г.Коларовски	Музички форми со анализа (скрипта)	Авторизирани предавања	
		2.	Бетовен	Сонати за пијано		
		3.	Моцарт	Сонати за пијано		
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Skovran, Pericic	Nauka o muzickim oblicima	Univerzitet Umetnosti u Beogradu	1977
		2.	И.Способин	Музыкальная форма	Музыка	1984
3.						

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Свирење партитури 3			
2.	Код	1T563			
3.	Студиска програма	<u>Задолжителен</u> : Композиција, Оркестарско диригирање, Музикологија.			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност – Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	Оркестарско диригирање, Композиција: втора година/трет семестар Музикологија: четврта година/седми семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	3
8.	Наставник	Проф. м-р Борјан Цанев			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Положен испит од Свирење партитури 2			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Свирење оркестарски партитури на инструментот пијано. На тој начин, студентот темелно се запознава со материјата, добивајќи звучна претстава за содржината и формата на музичкото дело.				
11.	Содржина на предметната програма: Свирење оркестарски партитури од времето на раниот романтизам (Шуберт, Менделсон, Шуман).				
12.	Методи на учење: Индивидуална и групна интерактивна работа со студентите, практична демонстрација, дискусија, консултации, самостојна работа.				
13.	Вкупен расположив фонд на време	3 ECTS x 15 часови = 45 часови			
14.	Распределба на расположивото време	15+30 = 45			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	15 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		
		16.2.	Самостојни задачи		
		16.3.	Домашно учење – задачи	30 часови	
17.	Начин на оценување - Нумеричко				
	17.1.	Тестови			
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			
	17.3.	Активност и учество			20
	17.4.	Завршен испит			80
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	

		од 71 до 80 бода	8 (осум) (С)			
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (В)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (А)			
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	За потпис: редовност на настава (не повеќе од 4 изостаноци); За завршен испит: потпис				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Студентски анкети, самооценувања.				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		Шуберт, Менделсон, Шуман - Симфонии				
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
На располагање е целокупната вокална, вокално-инструментална и инструментална музичка литература за најразлични состави, од времето на класицизмот. Изборот на делата зависи од предагошката оправданост, можностите и афинитетите на секој студент индивидуално.						

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Композиција 4			
2.	Код	1Т504-22			
3.	Студиска програма	<u>Задолжителен:</u> Композиција			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност - Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	Втора година /четврти семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	Проф.м-р Јана Андреевска-Димитровска Проф. м-р Дарија Андовска Проф. д-р Горан Начевски			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Положен испит од Композиција 3			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Предметната програма има за цел кај студентите да создаде и развие професионална вештина за компонирање музички дела во сложени форми на инструменталните жанри и нивно нотно запишување во вид на пар-титурата. Во рамките на предметот влегува и креирање способност кај студентите за избор на музички изразни средства при реализацијата на музичките или вонмузичките идеи,				

	соодветни на идејата и условени со техничките можности на музичките инструменти и ансамблиите (дувачко трио, гудачко трио, клавирско трио, трио човечки глас/гласови).				
11.	Содржина на предметната програма: Варијациони форми, комбинација од варијациона и сложена форма.				
12.	Методи на учење: предавања, анализа на примери од музичката литература на час и дома, корекции и дискусии околу изработените практични домашни задачи, практична работа дома/изработка на испитните барања				
13.	Вкупен расположив фонд на време	4 ECTSx 30 часа=120 часа			
14.	Распределба на расположивото време	30+60+30 = 120			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	30 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	/ часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	/ часови	
		16.2.	Самостојни задачи	60 часови	
		16.3.	Домашно учење – задачи	30 часови	
17.	Начин на оценување нумеричко				
	17.1.	Тестови			/ бодови
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			/ бодови
	17.3.	Активност и учество			20 бодови
	17.4.	Завршен испит			80 бодови
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		До 50.9 бода	5 (пет) (F)	
			51 x до 60.9 бода	6 (шест) (E)	
			61 x до 70.9 бода	7 (седум) (D)	
			од 71 до 80.9 бода	8 (осум) (C)	
			од 81 до 90.9 бода	9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		<u>За потпис:</u> - редовно посетување на наставата (не повеќе од 4 отсуства) - редовно извршување на домашните задачи <u>За полагање завршен испит:</u> - најмалку една партитура од сопствена композиција за хармонски инструмент или камерен состав до квинтет - збирно траење на композициите најмалку 8 минути - писмена експликација на секоја композиција во обем од 5 до 10 страници - интегрална изведба на делата во живо или со снимка		
20.	Јазик на кој се изведува наставата		македонски		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		анкетни листови, самоевалуација, јавни изведби на композициите на студентот		
22.	Литература				
	22.1.	Задолжителна литература			
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач

		1.	Kohoutek, Z.	<i>Техники на композирање во музиката на XX век</i>	Универзитет уметности у Београду	1984	
		2.	Persichetti.V.	<i>Twentieth Century Harmony, Creative Aspects and Practice</i>	W-W NORTON &COMPANY New York -London	1961	
		3.	Krenek, E.	<i>Студије дванаесттонског контрапункта</i>	Универзитет уметности у Београду	1978	
		4.	Eschman, K	<i>Changing forms in Modern Music</i>	E.C.Schirmer Music Company - Boston	1951	
		5.	Lendvai, E.	<i>Bela Bartok, An Analysis of his Music</i>	Kahn &Averill, London Pro/Am Music Resources Inc., White Plains, NY, USA	1979	
		6.	Lester, J.	<i>Analytic Approaches to Twentieth-Century Music</i>	W-W NORTON &COMPANY Inc. New York	1989	
	22.2.	Дополнителна литература					
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година	
		1.	Bosseur, J & E.T. Cone.	<i>Perspectives on Notation and Performance</i>	W-W NORTON &COMPANY Inc. New York	1976	
		2.	Perle, G.	<i>Serial Composition and Atonality</i>	University of California Press	1977	
		3.	Messiaen, O.	<i>Technique de mon langage musical</i>	Leduc, Paris	1944	
		4.	Pejovski, I.	<i>Хармонски основи на џезот</i>	SOKOM	2001	

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Хармонија 4			
2.	Код	1T024			
3.	Студиска програма	<u>Задолжителен:</u> Музичка теорија и педагогија, Музичка теорија и педагогија – насока народни инструменти, Музичка теорија и педагогија – насока хорско диригирање, Музичка теорија и педагогија – насока сонологија со мултимедија, Композиција, Оркестарско диригирање.			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност - Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв			
6.	Академска година	Втора година / четврти семестар	7.	Број на ЕКТС-	6

	/семестар			кредити	
8.	Наставник	Вонр. проф. д-р Тихомир Јовиќ			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Положен испит по Хармонија 3			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Цел на предметната програма е студентите да добијат потребни знаења од областа на тоналната хармонија, како и да ги применат правилата, законитостите и принципите на тоналната хармонија во практичната работа. Студентите да ја согледаат и употребата на нејзината научна и креативна димензија во лични творечки ангажмани и ја интегрираат во други дисциплини во кои хармонијата е неразделен елемент				
11.	Содржина на предметната програма: енхармонски модуляции со помош на: зголемен секстакорд, зголемен квинтсекстакорд, зголемен терцквартакорд, намален септакорд и зголемен квинтакорд. Рекапитулација на енхармонските модуляции. Зголемен секундакорд, алтериран доминантен нонакорд, некои варијанти на алтерирани акорди. Вонакордски тонови: задржувалки, минувачки и свртични тонови, appoggiature, антиципација, педален тон, некои посебни аспекти на вонакордските појави. Рекапитулација.				
12.	Методи на учење: Предавања-интерактивна настава, вежби, индивидуален теоретски и аудитивен ангажман со изработка на задачи и задолжително користење на пијано (дома и во наставата)				
13.	Вкупен расположив фонд на време	6 ECTS x 30 = 180 часа			
14.	Распределба на расположивото време	30+30+120 = 180			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	30 часови	
		15.2.	Вежби - анализирање на примери и задачи, изработка на задачи, свирење на истите на пијано, свирење на модуляции и генералбас.	30 часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	/ часови	
		16.2.	Самостојни задачи	/ часови	
		16.3.	Домашно учење – задачи	120 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	29 бодови		
	17.2.	Колоквиум - свирење на модуляции и генералбас на пијано.	20 бодови		
	17.3.	Изработка на задачи	46 бодови		
	17.4.	Активност и учество	5 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)	
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)	
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		<u>За потпис:</u> <ul style="list-style-type: none"> Редовност на настава (не повеќе од 4 изостаноци) Освоени минимум 25% од континуираното оценување <u>За завршен испит</u> (доколку студентот не освоил преодна		

		оценка од континуираното):				
		<ul style="list-style-type: none"> • потпис • Освоени минимум 25% од континуираното оценување 				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Студентски анкети, самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Devčić, Natko	Harmonija	Zagreb: Školska knjiga	1975
		2.	Devčić, Natko	Zadaci iz harmonije	Zagreb: Muzička Akademija	1962
	3.		GENERALBAS (zbirka horala i malih instrumentalnih komada za vežbanje u sviranju generalbasa)	Beograd: Umetnička Akademija	1969	
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Дубовский, Иосиф Игнатъевич, С. Евсеев, И. Способин, В. Соколов	Учебник гармонии.	Москва: Музыка	1965
		2.	Piston, Walter	Harmony.	New York/London: W.W. Norton & Company	1962
		3.	Despić, Dejan	Harmonija sa harmonskom analizom	Beograd: Zavod za udžbenike i nastavna sredstva	1997
4.		Despić, Dejan	Kontrast tonaliteta	Beograd: Univerzitet Umetnosti	1989	
5.	Despić, Dejan	Kontrast tonaliteta	Beograd: Univerzitet Umetnosti	1981		

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии
1.	Наслов на наставниот предмет	Пијано 4
2.	Код	1K114
3.	Студиска програма	<u>Задолжителен:</u> Музичка теорија и педагогија, Музичка теорија и педагогија – насока народни инструменти, Музичка теорија и педагогија – насока хорско диригирање, Музичка теорија и педагогија – насока сонологија со мултимедија, Композиција, Оркестарско диригирање, Музикологија, Соло пеење.
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност-Скопје

5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв			
6.	Академска година /семестар	Втора година/четврти семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	Проф.м-р Катерина Костадиновска-Гелебешева, проф.м-р Зоран Пехчевски, проф.д-р Марија Гошевска, проф.д-р Ана Гацева, вонр.проф.д-р Нина Костова, вонр.проф.д-р Кристина Светиева, вонр.проф.м-р Марија Вршкова, вонр.проф.м-р Елена Атанасовска Ивановска, вонр.проф.м-р Сара Пројковска, вонр.проф.м-р Кристијан Каровски, доц.м-р Дино Имери			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Положен испит по Пијано 3			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Совладување на техничките елементи на свирењето на пијано, развивање и унапредување на изведувачките способности преку запознавање и совладување на определен репертоар на дела од различни музички правци, стилови и епохи, кои се истовремено и нагледно-практичен пример на изучуваниот музичко-теоретски материјал. Со свирењето на овие дела студентите ги утврдуваат музичко-теоретските знаења кои што, од друга страна, им помагаат за расветлување на сложената и многуслојна фактура на пијанистичка литература.				
11.	Содржина на предметната програма: Надградување на знаењата и вештините стекнати на претходниот степен на учење преку пристап и совладување на индивидуална програма. Контрола и владеење со целиот изведувачки апарат, свесна употреба на различни интерпретативни техники, запознавање со различните стилски интерпретации и нивна употреба во други сегменти на изведувачката пракса. Разбирање и совладување на правилните методи на вежбање и оспособување за нивна примена во процесот на самостојна работа. Стекнување способности за употреба на пијаното како помош во изучување на музиката и како изразно средство за интерпретација на музичките содржини.				
12.	Методи на учење: Индивидуална интерактивна работа со студентот, практична демонстрација, дискусија, консултации, изведувачка пракса, самостојна работа.				
13.	Вкупен расположив фонд на време	4 ЕКТС x 15 = 60 часа			
14.	Распределба на расположивото време	15 + 45 = 60			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	15 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	/ часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	/ часови	
		16.2.	Самостојни задачи	/ часови	
		16.3.	Домашно учење – задачи	45 часови	
17.	Начин на оценување нумеричко				
	17.1.	Тестови			/ бодови
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			/ бодови
	17.3.	Активност и учество			10 бодови
	17.4.	Завршен испит			90 бодови
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	

		од 91 до 100 бода	10 (десет) (А)			
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	1. Редовност на настава (не повеќе од 4 отсуства) 2. Програмата за завршниот испит мора да содржи: <ul style="list-style-type: none"> ✓ Етида ✓ Полифоно дело (ако е свита – три става) ✓ Класична соната (два става) или варијации 				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Студентски анкети, самоевалуација.				
22.	Литература					
	Задолжителна литература					
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	22.1.	1.	На располагање е целокупната инструктивна и уметничка литература за соодветниот инструмент од сите музички епохи и стилови. Изборот на делата и програмата се прави за секој студент индивидуално, во зависност од педагошката оправданост и од неговите технички и музички способности и афинитети .			
		2.				
		3.				
	Дополнителна литература					
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	22.2.	1.				
		2.				
	3.					

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Оркестрација 2			
2.	Код	1Т032			
3.	Студиска програма	<u>Задолжителен:</u> Композиција, Оркестарско диригирање.			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност - Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	Втора година / четврти семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	3
8.	Наставник	Проф. д-р Горан Начевски			

9.	Предуслови за запишување на предметот	Положен испит од Оркестрација 1		
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Предметот оркестрација има за цел кај студентите да создаде и развие професионална способност и вештина за оркестрирање музички дела за различни оркестри и камерни состави, и нивно нотно запишување во вид на партитури. Во рамките на целта на предметот влегува и креирање способност кај студентите за избор на музички инструменти, регистри и тембри, креирање различни оркестарски функции во оркестрирањето на разни музички текстови. Задачи на наставната дисциплина се теоретско и практично запознавање, усвојување и применување на можностите на музичките инструменти и човечкиот глас, во нивното истовремено звучење.			
11.	Содржина на предметната програма: Инструменти на дувачки оркестар, елементи на оркестрација, архитектура на партитура, оркестарски педал, избор на тембр, избор на фактура, симофинизација, темброва драматургија, удвојување, дивизи, оркестарски слог, оркестарска партитура, легатура, ознаки, артикулација, транспонирачки музички инструменти , оркестрација на композиции за дувачки квинтет-дрвени дувачки музички инструменти, оркестрација за дувачки квинтет-метални инструменти.			
12.	Методи на учење: Групна работа со студенти, практична демонстрација, дискусија, изведувачка пракса, консултации, самостојна работа, анализа на оркестарски партитури			
13.	Вкупен расположив фонд на време	3 ECTS x 30 часови = 90 часови		
14.	Распределба на расположивото време	30 + 30 + 30 = 90		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	30 часови
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	/ часови
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	/ часови
		16.2.	Самостојни задачи	30 часови
		16.3.	Домашно учење – задачи	30 часови
17.	Начин на оценување нумеричко			
	17.1.	Тестови		/ бодови
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)		50 бодови
	17.3.	Активност и учество		10 бодови
	17.4.	Завршен испит (писмен и усмен дел)		40 бодови
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	1. Редовност на настава. 2. Изработка на две неоркестрирани дела за дувачки квинтет – дрвени музички инструменти - едно дело од епохата на романтизмот - едно дело од XX или XXI век 3. Изработка на две неоркестрирани дела за дувачки квинтет – метални музички инструменти		

		- едно дело од епохата на романтизмот - едно дело од XX или XXI век 4. Изработка на теориски труд од областа на оркестрацијата				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Студентски анкети, самоevaluација, претставување на студентите на јавни настапи.				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Обрадовиќ, А.	Вовед во оркестрација	Белград	
		2.	Корсаков, Н.	Основи на оркестрацијата		
		3.	Дудка, Ф.	Основи на нотната графика		
		4.	Сагаев, Д.	Прирачник за оркестрација на дувачки инструменти		
		5.	Баншчиков, Г.	Законите на функционалната оркестрација		
		6.	Деспик, Д.	Музички инструменти	Белград	
	7.	Видор-Левицки	Техника на современиот оркестар			
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Зрјаковски Н.	Општ курс по инструментознание	Москва	
		2.	Х. Берлиоз – Р.Штраус	Оркестрација	Москва	
3.						

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Музички форми со анализа 4			
2.	Код	1Т074			
3.	Студиска програма	<u>Задолжителен:</u> Музичка теорија и педагогија, Музичка теорија и педагогија – насока народни инструменти, Музичка теорија и педагогија – насока хорско диригирање, Музичка теорија и педагогија – насока сонологија со мултимедија, Композиција, Оркестарско диригирање, Музикологија.			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност - Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	Композиција, Оркестарско диригирање: Втора година/четврти семестар Музикологија: Трета година/шести	7.	Број на ЕКТС-кредити	4

		семестар МТП со насоки: Четврта година/осми семестар				
8.	Наставник	Проф. м-р Јана Андреевска-Димитровска Проф. м-р Дарија Андовска				
9.	Предуслови за запишување на предметот	Положен испит од Музички форми со анализа 3				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Предметната програма има за цел да ги запознае студентите со типовите на градбата и формите на музичките дела моделирани во текот на музичката историја и да создаде и развие професионална способност и вештина за нивно препознавање и анализирање, што ќе најде примена во понатамошната работа во образовниот и научно-истражувачкиот процес.					
11.	Содржина на предметната програма: Циклични форми. Музички форми во првата половина на XXвек. Музички форми во втората половина на XXвек.					
12.	Методи на учење: предавања, практична работа, консултации, самостојна работа, слушање музика, домашно учење.					
13.	Вкупен расположив фонд на време	4ECTS x 30 часови = 120 часови				
14.	Распределба на расположивото време	30 + 45 + 45 = 120				
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	30 часови		
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиторниумски), семинари, тимска работа	/ часови		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	/ часови		
		16.2.	Самостојни задачи	45 часови		
		16.3.	Домашно учење – задачи	45 часови		
17.	Начин на оценување нумеричко					
	17.1.	Тестови			90 бодови	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			/ бодови	
	17.3.	Активност и учество			10 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		До 50.9 бода		5 (пет) (F)	
			51 x до 60.9 бода		6 (шест) (E)	
			61 x до 70.9 бода		7 (седум) (D)	
			од 71 до 80.9 бода		8 (осум) (C)	
			од 81 до 90.9 бода		9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		<u>За потпис:</u> <ul style="list-style-type: none"> Редовност на настава (не повеќе од 4 изостаноци) Освоени минимум 25% од континуираното оценување <u>За завршен испит (доколку студентот не освоил преодна оценка од континуираното):</u> <ul style="list-style-type: none"> потпис Освоени минимум 25% од континуираното оценување 			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски јазик			

21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Студентски анкети, самоевалуација			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Г.Коларовски	Музички форми со анализа (скрипта)	Авторизирани предавања	
		2.	Бетовен	Сонати за пијано		
	3.	Моцарт	Сонати за пијано			
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Skovran, Pericic	Nauka o muzickim oblicima	Univerzitet Umetnosti u Beogradu	1977
		2.	И.Способин	Музыкальная форма	Музыка	1984
3.						

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Свирење партитури 4			
2.	Код	1T564			
3.	Студиска програма	<u>Задолжителен:</u> Композиција, Оркестарско диригирање, Музикологија.			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност – Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	Оркестарско диригирање, Композиција: втора година/четврти семестар Музикологија: четврта година/осми семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	3
8.	Наставник	Проф. м-р Борјан Цанев			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Положен испит од Свирење партитури 3			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Свирење оркестарски партитури на инструментот пијано. На тој начин, студентот темелно се запознава со материјата, добивајќи звучна претстава за содржината и формата на музичкото дело.				
11.	Содржина на предметната програма: Свирење оркестарски партитури од времето на доцниот романтизам (Чајковски, Брамс).				
12.	Методи на учење: Индивидуална и групна интерактивна работа со студентите, практична демонстрација, дискусија, консултации, самостојна работа.				
13.	Вкупен расположив фонд на време	3 ECTS x 15 часови = 45 часови			
14.	Распределба на расположивото	15+30 = 45			

	време					
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	15 часови		
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа			
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи			
		16.2.	Самостојни задачи			
		16.3.	Домашно учење – задачи	30 часови		
17.	Начин на оценување - Нумеричко					
	17.1.	Тестови				
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)				
	17.3.	Активност и учество			20	
	17.4.	Завршен испит			80	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)		
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)		
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)		
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		За потпис: редовност на настава (не повеќе од 4 изостаноци); За завршен испит: потпис			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Студентски анкети, самоевалуација.			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		Чајковски, Брамс - Симфонии				
	22.2.	Дополнителна литература				
Реден број		Автор	Наслов	Издавач	Година	
На располагање е целокупната вокална, вокално-инструментална и инструментална музичка литература за најразлични состави, од времето на класицизмот. Изборот на делата зависи од предагошката оправданост, можностите и афинитетите на секој студент индивидуално.						

ПРЕДМЕТНИ ПРОГРАМИ ЗА ТРЕТА ГОДИНА

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Композиција 5			
2.	Код	1Т505-22			
3.	Студиска програма	<u>Задолжителен</u> : Композиција			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност - Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	Трета година /петти семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	5
8.	Наставник	Проф.м-р Јана Андреевска-Димитровска Проф. м-р Дарија Андовска Проф. д-р Горан Начевски			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Положен испит од Композиција 4			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Предметната програма има за цел кај студентите да создаде и развие професионална вештина за компонирање музички дела во сложени форми на инструменталните жанри и нивно нотно запишување во вид на партитура. Во рамките на предметот влегува и креирање способност кај студентите за избор на музички изразни средства при реализацијата на музичките или вонмузичките идеи, соодветни на идејата и условени со техничките можности на музичките инструменти и ансамблие (хармонски инструмент, камерни ансамбли до нонет, гудачки оркестар со или без солисти).				
11.	Содржина на предметната програма: Рондовидна форма				
12.	Методи на учење: предавања, анализа на примери од музичката литература на час и дома, корекции и дискусии околу изработените практични домашни задачи, практична работа дома/изработка на испитните барања				
13.	Вкупен расположив фонд на време	5ECTSx 30 часа=150 часа			
14.	Распределба на расположивото време	30+90+30 = 150			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	30 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	/ часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	/ часови	
		16.2.	Самостојни задачи	90 часови	
		16.3.	Домашно учење – задачи	30 часови	
17.	Начин на оценување нумеричко				
	17.1.	Тестови			/ бодови
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			/ бодови
	17.3.	Активност и учество			20 бодови
17.4.	Завршен испит			80 бодови	

18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	До 50.9 бода		5 (пет) (F)		
		51 x до 60.9 бода		6 (шест) (E)		
		61 x до 70.9 бода		7 (седум) (D)		
		од 71 до 80.9 бода		8 (осум) (C)		
		од 81 до 90.9 бода		9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	<u>За потпис:</u> - редовно посетување на наставата (не повеќе од 4 отсуства) - редовно извршување на домашните задачи <u>За полагање завршен испит:</u> - една партитура за пијано, камерен состав до нонет или гудачки оркестар со или без солист - траење на композицијата најмалку 5-6 минути - писмена експликација на секоја композиција во обем од 5 до 10 страници - интегрална изведба на делата во живо или со снимка				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	анкетни листови, самоевалуација, јавни изведби на композициите на студентот				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Kohoutek, Z.	<i>Техники на композирање во музиката на XX век</i>	Универзитет уметности у Београду	1984
		2.	Persichetti, V.	<i>Twentieth Century Harmony, Creative Aspects and Practice</i>	W-W NORTON & COMPANY New York -London	1961
		3.	Krenek, E.	<i>Студије дванаесттоноског контрапункта</i>	Универзитет уметности у Београду	1978
		4.	Eschman, K	<i>Changing forms in Modern Music</i>	E.C.Schirmer Music Company - Boston	1951
		5.	Lendvai, E.	<i>Bela Bartok, An Analysis of his Music</i>	Kahn &Averill, London Pro/Am Music Resources Inc., White Plains, NY, USA	1979
	6.	Lester, J.	<i>Analytic Approaches to Twentieth-Century Music</i>	W-W NORTON & COMPANY Inc. New York	1989	
	22.2.	Дополнителна литература				
	Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година	

	1.	Bosseur, J & E.T. Cone.	<i>Perspectives on Notation and Performance</i>	W-W NORTON & COMPANY Inc. New York	1976
	2.	Perle, G.	<i>Serial Composition and Atonality</i>	University of California Press	1977
	3.	Messiaen, O.	<i>Technique de mon langage musical</i>	Leduc, Paris	1944
	4.	Pejovski, I.	<i>Хармонски основи на џезот</i>	SOKOM	2001

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Оркестрација 3			
2.	Код	1T033			
3.	Студиска програма	<u>Задолжителен</u> : Композиција, Оркестарско диригирање			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност - Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	Трета година / петти семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	Проф. д-р Горан Начевски			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Положен испит од Оркестрација 2			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Предметот оркестрација има за цел кај студентите да создаде и развие професионална способност и вештина за оркестрирање музички дела за различни оркестри и камерни состави, и нивно нотно запишување во вид на партитури. Во рамките на целта на предметот влегува и креирање способност кај студентите за избор на музички инструменти, регистри и тембри, креирање различни и оркестарски функции во оркестрирањето на разни музички текстови. Задачи на наставната дисциплина се теоретско и практично запознавање, усвојување и применување на можностите на музичките инструменти и човечкиот глас, во нивното истовремено звучење.				
11.	Содржина на предметната програма: Двоенсимфониски состав (а две) а2, составна оркестарска група. Динамички сооднос на инструменти и оркестарска група и фактура. Оркестарски слог, оркестарска партитура, транспонирачки инструменти, легатура, ознаки, штриховите техники, артикулација. Оркестрацијата како формообразувачки фактор, оркестрирањето на експозициски делови, оркестрирањето на средишни делови, кулминацијата форма и нејзиното развооркестрацијата.				
12.	Методи на учење: Група работа со студенти, практична демонстрација, дискусија, изведувачка пракса, консултации, самостојна работа, анализа на оркестарски партитури				
13.	Вкупен расположив фонд на време	4 ECTS x 30 часови = 120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	30 + 45 + 45 = 120			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава		30 часови
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски),		/ часови

			семинари, тимска работа			
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		/ часови	
		16.2.	Самостојни задачи		45 часови	
		16.3.	Домашно учење – задачи		45 часови	
17.	Начин на оценување нумеричко					
	17.1.	Тестови			/ бодови	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			50 бодови	
	17.3.	Активност и учество			10 бодови	
	17.4.	Завршен испит (писмен и усмен дел)			40 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода		5 (пет) (F)	
			51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
			61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		1. Редовност на настава. 2. Изработка на две неоркестрирани дела за двоен симфониски состав (a due) a2, - едно дело од епохата на класицизмот (Моцарт или Хајдн) - едно дело од епохата на класицизмот (Бетовен)			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Студентски анкети, самоевалуација, претставување на студентите на јавни настапи.			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Абрашев, Б.	Симфониска оркестрација	Софија	
		2.	Пистон, В.	Оркестрација	САД	
		3.	Дудка, Ф.	Основина нотната графика		
		4.	Манчев, Т.	Движењето суштински елемент кај симфониското творештво	Скопје	
		5.	Баншчиков, Г.	Законите на функционалната оркестрација		
		6.	Видор-Левицки	Техника на современиот оркестар		
	7.	Карс, .А	Историја на оркестрација	Москва		
		8.	Адлер, С.	Студии по оркестрација	САД	
22.2.	Дополнителна литература					
	Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година	

		1.	Зрјаковски Н.	Општ курс по инструментознание	Москва	
		2.	Х. Берлиоз – Р.Штраус	Оркестрација	Москва	
		3.				

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии				
1.	Наслов на наставниот предмет	Пијано 5				
2.	Код	1К115				
3.	Студиска програма	<u>Задолжителен:</u> Музичка теорија и педагогија, Музичка теорија и педагогија – насока народни инструменти, Музичка теорија и педагогија – насока хорско диригирање, Музичка теорија и педагогија – насока сонологија со мултимедија, Композиција, Оркестарско диригирање, Музикологија.				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност-Скопје				
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв				
6.	Академска година /семестар	Трета година / петти семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4	
8.	Наставник	Проф.м-р Катерина Костадиновска-Гелебешева, проф.м-р Зоран Пехчевски, проф.д-р Марија Гошевска, проф.д-р Ана Гацева, вонр.проф.д-р Нина Костова, вонр.проф.д-р Кристина Светиева, вонр.проф.м-р Марија Вршкова, вонр.проф.м-р Елена Атанасовска Ивановска, вонр.проф.м-р Сара Пројковска, вонр.проф.м-р Кристијан Каровски, доц.м-р Дино Имери				
9.	Предуслови за запишување на предметот	Положен испит по Пијано 4				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Совладување на техничките елементи на свирењето на пијано, развивање и унапредување на изведувачките способности преку запознавање и совладување на определен репертоар на дела од различни музички правци, стилови и епохи, кои се истовремено и нагледно-практичен пример на изучуваниот музичко-теоретски материјал. Со свирењето на овие дела студентите ги утврдуваат музичко-теоретските знаења кои што, од друга страна, им помагаат за расветлување на сложената и многуслужна фактура на пијанистичка литература.					
11.	Содржина на предметната програма: Надградување на знаењата и вештините стекнати на претходниот степен на учење преку пристап и совладување на индивидуална програма. Контрола и владеење со целиот изведувачки апарат, свесна употреба на различни интерпретативни техники, запознавање со различните стилски интерпретации и нивна употреба во други сегменти на изведувачката пракса. Разбирање и совладување на правилните методи на вежбање и оспособување за нивна примена во процесот на самостојна работа. Стекнување способности за употреба на пијаното како помош во изучување на музиката и како изразно средство за интерпретација на музичките содржини.					
12.	Методи на учење: Индивидуална интерактивна работа со студентот, практична демонстрација, дискусија, консултации, изведувачка пракса, самостојна работа.					
13.	Вкупен расположив фонд на време	4 ЕКТС x 15 = 60 часа				
14.	Распределба на расположивото време	15 + 45 = 60				
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава			15 часови
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиторниумски),			/ часови

			семинари, тимска работа			
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		/ часови	
		16.2.	Самостојни задачи		/ часови	
		16.3.	Домашно учење – задачи		45 часови	
17.	Начин на оценување нумеричко					
	17.1.	Тестови			/ бодови	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			/ бодови	
	17.3.	Активност и учество			10 бодови	
	17.4.	Завршен испит			90 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода		5 (пет) (F)	
			51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
			61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		1. Редовност на настава (не повеќе од 4 отсуства) 2. Програмата за завршниот испит мора да содржи: <ul style="list-style-type: none"> ✓ Една скала ✓ Полифоно дело (ако е свита – два става) ✓ Етида или пиеса 			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Студентски анкети, самоевалуација.			
22.	Литература					
	Задолжителна литература					
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	22.1.	1.	На располагање е целокупната инструктивна и уметничка литература за соодветниот инструмент од сите музички епохи и стилови. Изборот на делата и програмата се прави за секој студент индивидуално, во зависност од педагошката оправданост и од неговите технички и музички способности и афинитети .			
		2.				
		3.				
	Дополнителна литература					
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	22.2.	1.				
		2.				
	3.					

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Хармонска анализа 1			
2.	Код	1Т221			
3.	Студиска програма	Задолжителен: Музичка теорија и педагогија, Музичка теорија и педагогија – насока народни инструменти, Музичка теорија и педагогија – насока хорско диригирање, Музичка теорија и педагогија – насока сонологија со мултимедија, Композиција, Оркестарско диригирање, Музикологија.			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност - Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	Музикологија: Втора година/трети семестар Композиција, Оркестарско диригирање: Трета година/петти семестар МТП со насоки: Четврта година/седми семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	Проф. д-р Викторија Коларовска-Гмирја			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Стекнување сознанија за висинската организација на музичката материја во различни историски периоди и стилови Развивање практични вештини за анализа на хармонскиот јазик на музичкото дело и соодносот на хармонијата со мелодија, метроритам, форма				
11.	Содржина на предметната програма: Висинскиот аспект на музичкото дело. Хармонија – општ поим. Елементи на хармонскиот јазик: слог и фактура, акорд. Елементи на хармонска анализа на музичкото дело				
12.	Методи на учење: предавања, практична работа, консултации, самостојна работа				
13.	Вкупен расположив фонд на време	4 ECTS x 30 часови = 120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	30+ 30+60 = 120			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	30 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		
		16.2.	Самостојни задачи	30 часови	
		16.3.	Домашно учење – задачи	60 часови	
17.	Начин на оценување Бројчано (континуирано)				
	17.1.	Тестови			95 бодови
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			
	17.3.	Активност и учество			5 бодови
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	До 50.9 бода	5 (пет) (F)		

		51 x до 60.9 бода	6 (шест) (E)		
		61 x до 70.9 бода	7 (седум) (D)		
		од 71 до 80.9 бода	8 (осум) (C)		
		од 81 до 90.9 бода	9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	<p><u>За потпис:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Редовност на настава (не повеќе од 4 изостаноци) Освоени минимум 25% од континуираното оценување <p><u>За завршен испит:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> потпис Освоени минимум 25% од континуираното оценување 			
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Студенски анкети, самоевалуација			
22.	Литература				
	22.1.	Задолжителна литература			
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач
		1.	Коларовски, Г., В. Коларовска-Гмирја	Хармонска анализа (авторизирани предавања)	
		2.	Коларовска-Гмирја, В.	Збирка примери за хармонска анализа	
	22.2.	Дополнителна литература			
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач
		1.	Голабовски, С.	Осмогласник на македонското црковно пеење	
		2.	Барток, Б.	Багатели	
		3.	Барток, Б.	Микрокосмос	
		4.	Чајковски, П.	Детски албум	
		5.	Николовски, В.	Младински албум	

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии
1.	Наслов на наставниот предмет	Полифона композиција 1
2.	Код	1Т051
3.	Студиска програма	<u>Задолжителен:</u> Композиција, Оркестарско диригирање.
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност - Скопје
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус

6.	Академска година /семестар	Трета година / петти семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	Проф. м-р Јана Андреевска-Димитровска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентите да се запознаат со сите најважни полифони техники што наоѓаат примена и во најсовремените типови организација на музичкото дело. Бидејќи при изучувањето на овој предмет поголемиот дел од совладувањето на техниките се остварува и преку самостојна креативна работа на студентот врз одредени полифони форми, стилскиот јазик е преземен од стилските во кои одредени типови полифонија го достигнуваат својот врв (вокалната полифонија во ренесансата; инструменталната полифонија во барокот), со цел студентот на тој начин да се запознае и со одредени закономерности во историскиот развој на овие техники. Еден дел од курсот е наменет и за запознавање на начините на кои овие техники се користат во современото творештво.				
11.	Содржина на предметната програма: Историјат и особености на вокалната полифонија од почетоците до доцната ренесанса. Кантус фирмус. Двогласен вокален контрапункт. Протестантски корал. Имитација. Двогласен мотет.				
12.	Методи на учење: предавања, анализа на примери од музичката литература за час и дома, корекции и дискусии околу изработените практични домашни задачи, практична работа дома/изработка на испитните барања, учење дома				
13.	Вкупен расположив фонд на време	4 ECTS x 30 часови = 120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	30 + 60 + 30 = 120			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	30 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	/ часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	/ часови	
		16.2.	Самостојни задачи	60 часови	
		16.3.	Домашно учење – задачи	30 часови	
17.	Начин на оценување нумеричко				
	17.1.	Тестови			0 бодови
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			0 бодови
	17.3.	Активност и учество			20 бодови
	17.4.	Завршен испит			80 бодови
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		До 50.9 бода	5 (пет) (F)	
			51 x до 60.9 бода	6 (шест) (E)	
			61 x до 70.9 бода	7 (седум) (D)	
			од 71 до 80.9 бода	8 (осум) (C)	
			од 81 до 90.9 бода	9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		<u>За потпис:</u> - редовно посетување на наставата (не повеќе од 4 отсуства) - редовно извршување на домашните задачи <u>За полагање завршен испит:</u> - потпис - 3 копии од 2 двогласни мотета и најмалку 5		

		хармонизации на протестантски корали				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Анкетни листови , самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	В.Перичиќ:	Вокален контрапункт (скрипта)	Универзитет уметности, Београд	1992
		2.	К.Јеппесен:	Counterpoint, The Polyphonic Vocal Style of the Sixteenth Century	Dover Publications, Inc. New York	1992
		3.	Ј.Андреевска:	Авторизирани предавања по вокална полифонија		
		4.	Ј.С.Бах:	Збирка протестантски корали (партитури)	/	/
		5.	Ц.Палестрина:	Мотети (партитури)	/	/
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	З.Манолов - Д.Христов	Полифонија	Издателство-Музика-Софија	1977
		2.	Б.Червенка	Контрапункт у класичној вокалној полифонији (прев Константин Бабиќ)	Универзитет уметности, Београд	1980
		3.	Ф.Лучиќ	Полифона композиција	Школска књига, Загреб	1997

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Свирење партитури 5			
2.	Код	1Т565			
3.	Студиска програма	<u>Задолжителен:</u> Композиција, Оркестарско диригирање.			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност – Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	Трета година/петти семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	3
8.	Наставник	Проф. м-р Борјан Цанев			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Положен испит од Свирење партитури 4			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Свирење оркестарски партитури на инструментот пијано. На тој начин, студентот темелно се запознава со материјата, добивајќи звучна претстава за содржината и формата на музичкото дело.				

11.	Содржина на предметната програма: Свириење оркестарски партитури од времето на импресионизмот (Дебиси, Равел).					
12.	Методи на учење: Индивидуална и групна интерактивна работа со студентите, практична демонстрација, дискусија, консултации, самостојна работа.					
13.	Вкупен расположив фонд на време	3 ECTS x 15 часови = 45 часови				
14.	Распределба на расположивото време	15+30 = 45				
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава		15 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа			
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи			
		16.2.	Самостојни задачи			
		16.3.	Домашно учење – задачи		30 часови	
17.	Начин на оценување - Нумеричко					
	17.1.	Тестови				
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)				
	17.3.	Активност и учество		20		
	17.4.	Завршен испит			80	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)		
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)		
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)		
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		За потпис: редовност на настава (не повеќе од 4 изостаноци); За завршен испит: потпис			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Студентски анкети, самоevaluација.			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		Дебиси, Равел				
	22.2.	Дополнителна литература				
Реден број		Автор	Наслов	Издавач	Година	
На располагање е целокупната вокална, вокално-инструментална и инструментална						

		музичка литература за најразлични состави, од времето на класицизмот. Изборот на делата зависи од предагошката оправданост, можностите и афинитетите на секој студент индивидуално.
--	--	---

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Композиција 6			
2.	Код	1T506-22			
3.	Студиска програма	<u>Задолжителен:</u> Композиција			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност - Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	Трета година /шести семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	5
8.	Наставник	Проф.м-р Јана Андреевска-Димитровска Проф. м-р Дарија Андовска Проф. д-р Горан Начевски			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Положен испит од Композиција 5			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Предметната програма има за цел кај студентите да создаде и развие професионална вештина за компонирање музички дела во рондовидна и сонатна форма на инструменталните жанри и нивно нотно запишување во вид на партитура. Во рамките на предметот влегува и креирање способност кај студентите за избор на музички изразни средства при реализацијата на музичките или вонмузичките идеи, соодветни на идејата и условени со техничките можности на музичките инструменти и ансамблиите (хармонски инструмент, камерни ансамбли до нонет, гудачки оркестар со или без солисти).				
11.	Содржина на предметната програма: Сонатна форма				
12.	Методи на учење: предавања, анализа на примери од музичката литература на час и дома, корекции и дискусии околу изработените практични домашни задачи, практична работа дома/изработка на испитните барања				
13.	Вкупен расположив фонд на време	5ECTSx 30 часа=150 часа			
14.	Распределба на расположивото време	30+90+30 = 150			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	30 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	/ часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	/ часови	
		16.2.	Самостојни задачи	90 часови	
		16.3.	Домашно учење – задачи	30 часови	
17.	Начин на оценување нумеричко				
	17.1.	Тестови			/ бодови
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			/ бодови

	17.3.	Активност и учество				20 бодови
	17.4.	Завршен испит				80 бодови
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	До 50.9 бода		5 (пет) (F)		
		51 x до 60.9 бода		6 (шест) (E)		
		61 x до 70.9 бода		7 (седум) (D)		
		од 71 до 80.9 бода		8 (осум) (C)		
		од 81 до 90.9 бода		9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		<p><u>За потпис:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - редовно посетување на наставата (не повеќе од 4 отсуства) - редовно извршување на домашните задачи <p><u>За полагање завршен испит:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - една партитура за пијано, камерен состав до нонет или гудачки оркестар со или без солист - траење на композицијата најмалку 5-6 минути - писмена експликација на секоја композиција во обем од 5 до 10 страници - интегрална изведба на делата во живо или со снимка 			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		анкетни листови, самоевалуација, јавни изведби на композициите на студентот			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Kohoutek, Z.	<i>Техники на композирање во музиката на XX век</i>	Универзитет уметности у Београду	1984
		2.	Persichetti, V.	<i>Twentieth Century Harmony, Creative Aspects and Practice</i>	W-W NORTON & COMPANY New York -London	1961
		3.	Krenek, E.	<i>Студије дванаесттоноског контрапункта</i>	Универзитет уметности у Београду	1978
		4.	Eschman, K	<i>Changing forms in Modern Music</i>	E.C.Schirmer Music Company - Boston	1951
		5.	Lendvai, E.	<i>Bela Bartok, An Analysis of his Music</i>	Kahn & Averill, London Pro/Am Music Resources Inc., White Plains, NY, USA	1979
6.	Lester, J.	<i>Analytic Approaches to Twentieth-Century Music</i>	W-W NORTON & COMPANY Inc. New York	1989		

		Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
22.2.	1.	Bosseur, J & E.T. Cone.	<i>Perspectives on Notation and Performance</i>	W-W NORTON & COMPANY Inc. New York	1976	
	2.	Perle, G.	<i>Serial Composition and Atonality</i>	University of California Press	1977	
	3.	Messiaen, O.	<i>Technique de mon langage musical</i>	Leduc, Paris	1944	
	4.	Rejovski, I.	<i>Хармонски основи на џезот</i>	SOKOM	2001	

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Оркестрација 4			
2.	Код	1T034			
3.	Студиска програма	<u>Задолжителен</u> ; Композиција, Оркестарско диригирање.			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност - Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	Трета година / шести семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	Проф. д-р Горан Начевски			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Положен испит од Оркестрација 3			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Предметот оркестрација има за цел кај студентите да создаде и развие професионална способност и вештина за оркестрирање музички дела за различни оркестри и камерни состави, и нивно нотно запишување во вид на партитури. Во рамките на целта на предметот влегува и креирање способност кај студентите за избор на музички инструменти, регистри и тембри, креирање различн и оркестарски функции во оркестрирањето на разни музички текстови. Задачи на наставната дисциплина се теоретско и практично запознавање, усвојување и применување на можностите на музичките инструменти и човечкиот глас, во нивното истовремено звучење.				
11.	Содржина на предметната програма: Троенсимфониски состав (а тре) а3, составна оркестарски групи. Динамички сооднос на инструменти и оркестарски групи и фактура. Оркестарски слог, оркестарска партитура, транспонирачки инструменти, легатура, ознаки, штриховите техники, артикулација. Оркестрацијата како формообразувачки фактор, оркестрирањена акспозициски делови, оркестрирањена средишни делови, кулминацијана форма и нејзиниот одраз во оркестрацијата.				
12.	Методи на учење: Група работа со студенти, практична демонстрација, дискусија, изведувачка пракса, консултации, самостојна работа, анализа на оркестарски партитури				
13.	Вкупен расположив фонд на време	4 ECTS x 30 часови = 120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	30 + 45 + 45 = 120			

15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава		30 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа		/ часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		/ часови	
		16.2.	Самостојни задачи		45 часови	
		16.3.	Домашно учење – задачи		45 часови	
17.	Начин на оценување нумеричко					
	17.1.	Тестови		/ бодови		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)		50 бодови		
	17.3.	Активност и учество		10 бодови		
	17.4.	Завршен испит (писмен и усмен дел)		40 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода		5 (пет) (F)	
			51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	
			61 x до 70 бода		7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		1. Редовност на настава. 2. Изработка на две неоркестрирани дела за троен симфониски состав (a tre) а3, - едно неоркестрирано дело од крупна форма - едно неоркестрирано дело од македонски автор 3. Изработка на теориски труд од областа на оркестрацијата			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Студентски анкети, самоевалуација, претставување на студентите на јавни настапи.			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Абрашев, Б.	Симфониска оркестрација	Софија	
		2.	Пистон, В.	Оркестрација	САД	
		3.	Дудка, Ф.	Основина нотната графика		
		4.	Манчев, Т.	Движењето суштински елемент кај симфониското творештво	Скопје	
		5.	Баншчиков, Г.	Законите на функционалната оркестрација		
		6.	Видор-Левицки	Техника на современиот оркестар		
7.	Карс, .А	Историја на оркестрација	Москва			

	8.	Адлер, С.	Студии по оркестрација	САД	
22.2.	Дополнителна литература				
	Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Зрјаковски Н.	Општ курс по инструментознание	Москва	
	2.	Х. Берлиоз – Р.Штраус	Оркестрација	Москва	
	3.				

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Пијано 6			
2.	Код	1К116			
3.	Студиска програма	<u>Задолжителен</u> : Музичка теорија и педагогија, Музичка теорија и педагогија – насока народни инструменти, Музичка теорија и педагогија – насока хорско диригирање, Музичка теорија и педагогија – насока сонологија со мултимедија, Композиција, Оркестарско диригирање, Музикологија			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност-Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв			
6.	Академска година /семестар	Трета година / шести семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	Проф.м-р Катерина Костадиновска-Гелебешева, проф.м-р Зоран Пехчевски, проф.д-р Марија Гошевска, проф.д-р Ана Гацева, вонр.проф.д-р Нина Костова, вонр.проф.д-р Кристина Светиева, вонр.проф.м-р Марија Вршкова, вонр.проф.м-р Елена Атанасовска Ивановска, вонр.проф.м-р Сара Пројковска, вонр.проф.м-р Кристијан Каровски, доц.м-р Дино Имери			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Положен испит по Пијано 5			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Совладување на техничките елементи на свирењето на пијано, развивање и унапредување на изведувачките способности преку запознавање и совладување на определен репертоар на дела од различни музички правци, стилови и епохи, кои се истовремено и нагледно-практичен пример на изучуваниот музичко-теоретски материјал. Со свирењето на овие дела студентите ги утврдуваат музичко-теоретските знаења кои што, од друга страна, им помагаат за расветлување на сложената и многуслужна фактура на пијанистичка литература.				
11.	Содржина на предметната програма: Надградување на знаењата и вештините стекнати на претходниот степен на учење преку пристап и совладување на индивидуална програма. Контрола и владеење со целиот изведувачки апарат, свесна употреба на различни интерпретативни техники, запознавање со различните стилски интерпретации и нивна употреба во други сегменти на изведувачката пракса. Разбирање и совладување на правилните методи на вежбање и оспособување за нивна примена во процесот на самостојна работа. Стекнување способности за употреба на пијаното како помош во изучување на музиката и како изразно средство за интерпретација на музичките содржини.				
12.	Методи на учење: Индивидуална интерактивна работа со студентот, практична демонстрација, дискусија, консултации, изведувачка пракса, самостојна работа.				
13.	Вкупен расположив фонд на време	4 ЕКТС x 15 = 60 часа			

14.	Распределба на расположивото време	15 + 45 = 60				
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	15 часови		
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиторниумски), семинари, тимска работа	/ часови		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	/ часови		
		16.2.	Самостојни задачи	/ часови		
		16.3.	Домашно учење – задачи	45 часови		
17.	Начин на оценување нумеричко					
	17.1.	Тестови			/ бодови	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			/ бодови	
	17.3.	Активност и учество			10 бодови	
	17.4	Завршен испит			90 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)		
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)		
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)		
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	1. Редовност на настава (не повеќе од 4 отсуства) 2. Програмата за завршниот испит мора да содржи: ✓ Етида ✓ Полифоно дело (ако е свита – три става) ✓ Соната (два става), концерт или варијации				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Студентски анкети, самоевалуација.				
22.	Литература					
	Задолжителна литература					
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	22.1.	1.	На располагање е целокупната инструктивна и уметничка литература за соодветниот инструмент од сите музички епохи и стилови. Изборот на делата и програмата се прави за секој студент индивидуално, во зависност од педагошката оправданост и од неговите технички и музички способности и афинитети .			
		2.				
		3.				
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.				

		2.				
		3.				

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии				
1.	Наслов на наставниот предмет	Хармонска анализа 2				
2.	Код	1Т222				
3.	Студиска програма	<u>Задолжителен:</u> Музичка теорија и педагогија, Музичка теорија и педагогија – насока народни инструменти, Музичка теорија и педагогија – насока хорско диригирање, Музичка теорија и педагогија – насока сонологија со мултимедија, Композиција, Оркестарско диригирање, Музикологија.				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност - Скопје				
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв				
6.	Академска година /семестар	Музикологија: Втора година/четврти семестар Композиција, Оркестарско диригирање: Трета година/шести семестар МТП со насоки: Четврта година/осми семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4	
8.	Наставник	Проф. д-р Викторија Коларовска-Гмирја				
9.	Предуслови за запишување на предметот	Положен испит по Хармонска анализа 1				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Стекнување сознанија за висинската организација на музичката материја во различни историски периоди и стилови Развивање практични вештини за анализа на хармонскиот јазик на музичкото дело и соодносот на хармонијата со мелодија, метроритам, форма					
11.	Содржина на предметната програма: Елементи на хармонскиот јазик (продолжување): модална организација на музичкото дело, модулација. Раслојување на музичката материја. Историски развој на хармонијата. Хармонска анализа на музичкото дело					
12.	Методи на учење: предавања, практична работа, консултации, самостојна работа					
13.	Вкупен расположив фонд на време	4 ECTS x 30 часови = 120 часови				
14.	Распределба на расположивото време	30+30+60 = 120				
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава		30 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиторниумски), семинари, тимска работа			
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи			
		16.2.	Самостојни задачи		30 часови	
		16.3.	Домашно учење – задачи		60 часови	
17.	Начин на оценување Бројчано (континуирано)					
	17.1.	Тестови			95 бодови	

	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)				
	17.3.	Активност и учество			5 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		До 50.9 бода		5 (пет) (F)	
			51 x до 60.9 бода		6 (шест) (E)	
			61 x до 70.9 бода		7 (седум) (D)	
			од 71 до 80.9 бода		8 (осум) (C)	
			од 81 до 90.9 бода		9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		<u>За потпис:</u> <ul style="list-style-type: none"> Редовност на настава (не повеќе од 4 изостаноци) Освоени минимум 25% од континуираното оценување <u>За завршен испит:</u> <ul style="list-style-type: none"> потпис Освоени минимум 25% од континуираното оценување 			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Студенски анкети, самоевалуација			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Коларовски, Г., В. Коларовска-Гмирја	Хармонска анализа (авторизирани предавања)		
		2.	Коларовска-Гмирја, В.	Збирка примери за хармонска анализа		
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Голабовски, С.	Осмогласник на македонското црковно пеене		
		2.	Лист, Ф.	Соло песни		
		3.	Мусоргски, М.	Соло песни		
		4.	Прокофјев, С.	Мимолетности		
		5.	Шостакович, Д.	24 прелудиуми оп. 34		

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии
1.	Наслов на наставниот предмет	Полифона композиција 2
2.	Код	1Т052
3.	Студиска програма	<u>Задолжителен:</u> Композиција, Оркестарско диригирање.
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно -	Факултет за музичка уметност - Скопје

	институт, катедра, оддел)				
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	Трета година / шести семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	Проф. м-р Јана Андреевска-Димитровска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Положен испит од Полифона композиција 1			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентите да се запознаат со сите најважни полифони техники што наоѓаат примена и во најсовремените типови организација на музичкото дело. Бидејќи при изучувањето на овој предмет поголемиот дел од совладувањето на техниките се остварува и преку самостојна креативна работа на студентот врз одредени полифони форми, стилскиот јазик е преземен од стилските во кои одредени типови полифонија го достигнуваат својот врв (вокалната полифонија во ренесансата; инструменталната полифонија во барокот), со цел студентот на тој начин да се запознае и со одредени закономерности во историскиот развој на овие техники. Еден дел од курсот е наменет и за запознавање на начините на кои овие техники се користат во современото творештво.				
11.	Содржина на предметната програма: Тригласен вокален контрапункт. Тригласен мотет. Четиригласен вокален контрапункт. Четиригласен мотет. Вметнување текст.				
12.	Методи на учење: предавања, анализа на примери од музичката литература за час и дома, корекции и дискусии околу изработените практични домашни задачи, практична работа дома/изработка на испитните барања, учење дома				
13.	Вкупен расположив фонд на време	4 ECTS x 30 часови = 120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	30 + 60 + 30 = 120			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	30 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	/ часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	/ часови	
		16.2.	Самостојни задачи	60 часови	
		16.3.	Домашно учење – задачи	30 часови	
17.	Начин на оценување нумеричко				
	17.1.	Тестови	0 бодови		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	0 бодови		
	17.3.	Активност и учество	20 бодови		
	17.4.	Завршен испит	80 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	До 50.9 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60.9 бода		6 (шест) (E)	
		61 x до 70.9 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80.9 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90.9 бода		9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	<u>За потпис:</u> - редовно посетување на наставата (не повеќе од 4 отсуства)			

		<p>- редовно извршување на домашните задачи <u>За полагање завршен испит:</u> - потпис А). За композиција: - 3 копии од најмалку 2 тригласни мотета со текст, 1 четиригласен без текст и најмалку 5 хармонизации на протестантски корали Б). За оркестарско диригирање: - - 3 копии од најмалку 1 тригласен мотет со текст, 1 четиригласен без текст и најмалку 5 хармонизации на протестантски корали</p>				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Анкетни листови, самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	В.Перичиќ:	Вокален контрапункт (скрипта)	Универзитет уметности, Београд	1992
		2.	К.Јеппесен:	Counterpoint, The Polyphonic Vocal Style of the Sixteenth Century	Dover Publications, Inc. New York	1992
		3.	Ј.Андреевска:	Авторизирани предавања по вокална полифонија		
		4.	Ј.С.Бах:	Збирка протестантски корали (партитури)	/	/
		5.	Џ.Палестрина:	Мотети (партитури)	/	/
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	З.Манолов - Д.Христов	Полифонија	Издателство-Музика-Софија	1977
		2.	Б.Червенка	Контрапункт у класичној вокалној полифонији (прев Константин Бабиќ)	Универзитет уметности, Београд	1980
		3.	Ф.Лучиќ	Полифона композиција	Школска књига, Загреб	1997

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Свирење партитури б			
2.	Код	1Т566			
3.	Студиска програма	<u>Задолжителен:</u> Композиција, Оркестарско диригирање.			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност – Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	Трета година/шести семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	3

8.	Наставник	Проф. м-р Борјан Цанев		
9.	Предуслови за запишување на предметот	Положен испит од Свирење партитури 5		
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Свирење оркестарски партитури на инструментот пијано. На тој начин, студентот темелно се запознава со материјата, добивајќи звучна претстава за содржината и формата на музичкото дело.			
11.	Содржина на предметната програма: Свирење оркестарски партитури од времето на 20 и 21 век (светски и македонски автори).			
12.	Методи на учење: Индивидуална и групна интерактивна работа со студентите, практична демонстрација, дискусија, консултации, самостојна работа.			
13.	Вкупен расположив фонд на време	3 ECTS x 15 часови = 45 часови		
14.	Распределба на расположивото време	15+30 = 45		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	15 часови
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	
		16.2.	Самостојни задачи	
		16.3.	Домашно учење – задачи	30 часови
17.	Начин на оценување - Нумеричко			
	17.1.	Тестови		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)		
	17.3.	Активност и учество		20
	17.4.	Завршен испит		80
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода	6 (шест) (E)	
		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	За потпис: редовност на настава (не повеќе од 4 изостаноци); За завршен испит: потпис		
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Студентски анкети, самоevaluација.		
22.	Литература			

22.1.	Задолжителна литература				
	Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	Дела од светски и македонски автори од 20 и 21 век				
22.2.	Дополнителна литература				
	Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	На располагање е целокупната вокална, вокално-инструментална и инструментална музичка литература за најразлични состави, од времето на класицизмот. Изборот на делата зависи од предагошката оправданост, можностите и афинитетите на секој студент индивидуално.				

ПРЕДМЕТНИ ПРОГРАМИ ЗА ЧЕТВРТА ГОДИНА

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Композиција 7			
2.	Код	1Т507-22			
3.	Студиска програма	<u>Задолжителен:</u> Композиција			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност - Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	Четврта година /седми семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	6
8.	Наставник	Проф.м-р Јана Андреевска-Димитровска Проф. м-р Дарија Андовска Проф. д-р Горан Начевски			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Положен испит од Композиција 6			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Предметната програма има за цел кај студентите да создаде и развие професионална вештина за компонирање музички дела за симфониски оркестар и нивно нотно запишување во вид на партитура. Во рамките на предметот влегува и креирање способност кај студентите за избор на музички изразни средства при реализацијата на музичките или вонмузичките идеи, соодветни на идејата и условени со техничките можности на музичките инструменти и ансамблиите (симфониски оркестар <i>a due</i>).				
11.	Содржина на предметната програма: Композиција со форма по избор - дело за симфониски оркестар во состав <i>a due</i> во траење од најмалку 12 мин.				
12.	Методи на учење: предавања, анализа на примери од музичката литература на час и дома, корекции и дискусии околу изработените практични домашни задачи, практична работа дома/изработка на испитните барања				
13.	Вкупен расположив фонд на време	6ECTSx 30 часа=180 часа			
14.	Распределба на расположивото време	30+90+60 = 180			

15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава		30 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа		/ часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		/ часови	
		16.2.	Самостојни задачи		90 часови	
		16.3.	Домашно учење – задачи		60 часови	
17.	Начин на оценување На крајот на овој семестар знаењата не се проверуваат					
	17.1.	Тестови		/ бодови		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)		/ бодови		
	17.3.	Активност и учество		/ бодови		
	17.4.	Завршен испит		/ бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		До 50.9 бода		5 (пет) (F)	
			51 x до 60.9 бода		6 (шест) (E)	
			61 x до 70.9 бода		7 (седум) (D)	
			од 71 до 80.9 бода		8 (осум) (C)	
			од 81 до 90.9 бода		9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		<u>За потпис:</u> - редовно посетување на наставата (не повеќе од 4 отсуства) - редовно извршување на домашните задачи <u>За полагање завршен испит:</u> На крајот на овој семестар знаењата не се проверуваат. Потврда за успешното совладување на програмата и за редовното посетување на наставата е исклучиво потписот на предметниот наставник.			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		анкетни листови, самоевалуација, јавни изведби на композициите на студентот			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Kohoutek, Z.	<i>Техники на композирање во музиката на XX век</i>	Универзитет уметности у Београду	1984
		2.	Persichetti.V.	<i>Twentieth Century Harmony, Creative Aspects and Practice</i>	W-W NORTON &COMPANY New York -London	1961
		3.	Krenek, E.	<i>Студије дванаесттонског контрапункта</i>	Универзитет уметности у Београду	1978
4.	Eschman, K	<i>Changing forms in Modern Music</i>	E.C.Schirmer Music Company - Boston	1951		

	5.	Lendvai, E.	<i>Bela Bartok, An Analysis of his Music</i>	Kahn &Averill, London Pro/Am Music Resources Inc., White Plains, NY, USA	1979
	6.	Lester, J.	<i>Analytic Approaches to Twentieth-Century Music</i>	W-W NORTON &COMPANY Inc. New York	1989
22.2.	Дополнителна литература				
	Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Bosseur, J & E.T. Cone.	<i>Perspectives on Notation and Performance</i>	W-W NORTON &COMPANY Inc. New York	1976
	2.	Perle, G.	<i>Serial Composition and Atonality</i>	University of California Press	1977
	3.	Messiaen, O.	<i>Technique de mon langage musical</i>	Leduc, Paris	1944
	4.	Pejovski, I.	<i>Хармонски основи на џезот</i>	SOKOM	2001

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Оркестрација 5			
2.	Код	1T035			
3.	Студиска програма	<u>Задолжителен</u> : Композиција, Оркестарско диригирање.			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност - Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	Четврта година / седми семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	Проф. д-р Горан Начевски			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Положен испит од Оркестрација 4			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Предметот оркестрација има за цел кај студентите да создаде и развие професионална способност и вештина за оркестрирање музички дела за различни оркестри и камерни состави, и нивно нотно запишување во вид на партитури. Во рамките на целта на предметот влегува и креирање способност кај студентите за избор на музички инструменти, регистри и тембри, креирање различн и оркестарски функции во оркестрирањето на разни музички текстови. Задачи на наставната дисциплина се теоретско и практично запознавање, усвојување и применување на можностите на музичките инструменти и човечкиот глас, во нивното истовремено звучење.				
11.	Содржина на предметната програма: Симфониски оркестар во I половина на XX век, нови инструменти, третман на оркестарски групи. Дрвени дувачки музички инструменти; метални дувачки музички инструменти; ударни инструменти, жичани инструменти; клавијатурни инструменти и гудачки инструменти. Работа на партитура со				

	сите посочени инструментални групи. Сложени музички фактури се реализираат низ архитектура на партитура со посредство на сложен оркестарски слог.					
12.	Методи на учење: Групна работа со студенти, практична демонстрација, дискусија, изведувачка пракса, консултации, самостојна работа, анализа на оркестарски партитури					
13.	Вкупен расположив фонд на време	4 ECTS x 30 часови = 120 часови				
14.	Распределба на расположивото време	30 +45 + 45 = 120				
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	30 часови		
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	/ часови		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	/ часови		
		16.2.	Самостојни задачи	45 часови		
		16.3.	Домашно учење – задачи	45 часови		
17.	Начин на оценување нумеричко					
	17.1.	Тестови			/ бодови	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			50 бодови	
	17.3.	Активност и учество			10 бодови	
	17.4.	Завршен испит (писмен и усмен дел)			40 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)		
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)		
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)		
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		1. Редовност на настава. 2. Изработка на симфониско дело од I половина на XX век со пообемна форма (циклично) или три пократки дела (Дебиси, Равел, Барток, Р.Штраус и др.) 3. Изработка на вежби-задачи од Николај Раков, Москва			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Студентски анкети, самоevaluација, претставување на студентите на јавни настапи.			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Абрашев, Б.	Симфониска оркестрација	Софија	
		2.	Пистон, В.	Оркестрација	САД	
		3.	Адлер, С.	Студии по оркестрација	САД	
		4.	Дудка, Ф.	Основи на нотната графика		
5.	Манчев, Т.	Движењето суштински елемент кај симфониското	Скопје			

				творештво		
		6.	Баншчиков, Г.	Законите на функционалната оркестрација		
		7.	Кохоутек, Ц.	Техники на композирање во музиката на XX век	Белград	
		8.	Денисов, Е.	Ударни инструменти во современ оркестар	Москва	
		9.	Димитриев, Г.	Ударни инструменти	Москва	
22.2.	Дополнителна литература					
	Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година	
	1.	Зрјаковски Н.	Општ курс по инструментознание	Москва		
	2.	Х. Берлиоз – Р.Штраус	Оркестрација	Москва		
	3.					

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии				
1.	Наслов на наставниот предмет	Електронска музика 1				
2.	Код	1Т281				
3.	Студиска програма	<p><u>Задолжителен:</u> Композиција.</p> <p><u>Изборен:</u> Музичка теорија и педагогија, Музичка теорија и педагогија – насока народни инструменти, Музичка теорија и педагогија – насока хорско диригирање, Музичка теорија и педагогија – насока сонологија со мултимедија, Оркестарско диригирање, Музикологија, Етномузикологија, Флејта, Обоа, Кларинет, Фагот, Саксофон, Труба, Хорна, Тромбон, Туба, Виолина, Виола, Виолончело, Контрабас, Удирачки инструменти, Пијано, Хармоника, Гитара, Популарни жанрови – саксофон, Популарни жанрови – удирачки инструменти, Популарни жанрови – бас, Популарни жанрови – гитара, Популарни жанрови – соло пеење, Балетска педагогија – класичен балет, Балетска педагогија – современ танц.</p>				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност - Скопје				
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус				
6.	Академска година /семестар	Задолжителен: четврта година / седми семестар Изборен: сите студиски години во зимскиот семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	3	
8.	Наставник	Проф. д-р Трена Јорданоска				
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Предметната програма има за цел преку воведот во историјата, теоријата на електронската музика и запознавањето со основните постапки на дигиталната синтеза и процесирање на звукот, кај студентите да создаде основа за креативно користење на технологијата во функција на композицијата.					
11.	Содржина на предметната програма: Историја и теоретски основи на електроакустичната музика. Вовед во					

	електроакустичната музика и уметноста на звукот. Уметноста на шумовите, футуристи. Конкретна музика, Пјер Шефер. Електронска музика, Карлхајнц Штокхаузен. Алгоритамска и компјутерски помогната композиција. Компјутерска музика. Акузматичка музика. Анегдотска електроакустичка музика. Музика за инструменти, глас и електроника. Жива електроакустичка музика. Интерактивна realtimeелектроакустична музика. Популарна електронска музика. Мултимедијална композиција (историја и естетика). Дигитално аудио и техники на компјутерската музика: Звучна синтеза. Процесирање на временски домен. Процесирање на спектрален домен. Специјализација.				
12.	Методи на учење: предавања, анализа на примери од музичката литература на час и дома, изработка на семинарски задачи, учење дома				
13.	Вкупен расположив фонд на време	3 ЕКТС x 30 часови = 90 часови			
14.	Распределба на расположивото време	30+15+45 = 90			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	30 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	/ часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	/ часови	
		16.2.	Самостојни задачи	15 часови	
		16.3.	Домашно учење – задачи	45 часови	
17.	Начин на оценување нумеричко				
	17.1.	Тестови			60 бодови
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			30 бодови
	17.3.	Активност и учество			10 бодови
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		До 50.9 бода	5 (пет) (F)	
			51 x до 60.9 бода	6 (шест) (E)	
			61 x до 70.9 бода	7 (седум) (D)	
			од 71 до 80.9 бода	8 (осум) (C)	
			од 81 до 90.9 бода	9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		<u>За потпис:</u> - редовно посетување на наставата (не повеќе од 4 отсуства) - Освоени минимум 25% од континуираното оценување <u>За завршен испит:</u> - потпис - Освоени минимум 25% од континуираното оценување		
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Анкетни листови, самоевалуација		
22.	Литература				
	22.1.	Задолжителна литература			
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач
1.	Srdan Hofman	OSOBNOSTI ELEKTRONSKE MUZIKE	Nota	1995	

		2.	Peter Manning	Electronic and Computer Music	Oxford University Press, USA; Revised edition	2004	
		3.	Charles Dodge, Thomas Jerse	Computer Music: Synthesis, Composition and Performance	Schirmer Books	1985	
		4.	Димитрије Бужаровски (приредил и превел)	Од природни до компјутерски звуци и тонови - избор текстови	ФМУ	2000	
	22.2.	Дополнителна литература					
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година	
		1.	Димитрије Бужаровски	Англиско-македонски речник на технички термини од областа на обработката на звукот	ФМУ	2000	
		2.					
		3.					

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии				
1.	Наслов на наставниот предмет	Полифона композиција 3				
2.	Код	1T053				
3.	Студиска програма	<u>Задолжителен:</u> Композиција, Оркестарско диригирање.				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност - Скопје				
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус				
6.	Академска година /семестар	Четврта година / седми семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4	
8.	Наставник	Проф. м-р Јана Андреевска-Димитровска				
9.	Предуслови за запишување на предметот	Положен испит од Полифона композиција 2				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентите да се запознаат со сите најважни полифони техники што наоѓаат примена и во најсовремените типови организација на музичкото дело. Бидејќи при изучувањето на овој предмет поголемиот дел од совладувањето на техниките се остварува и преку самостојна креативна работа на студентот врз одредени полифони форми, стилскиот јазик е преземен од стилските во кои одредени типови полифонија го достигнуваат својот врв (вокалната полифонија во ренесансата; инструменталната полифонија во барокот), со цел студентот на тој начин да се запознае и со одредени закономерности во историскиот развој на овие техники. Еден дел од курсот е наменет и за запознавање на начините на кои овие техники се користат во современото творештво.					
11.	Содржина на предметната програма: Особености на барокниот контрапункт. Двогласен инструментален контрапункт. Секвенци. Двоен контрапункт. Двогласна инвенција. Канон. Полифони обработки на протестантски корали.					
12.	Методи на учење: предавања, анализа на примери од музичката литература за час и дома, корекции и дискусии околу изработените практични домашни задачи, практична работа дома/изработка на испитните барања, учење дома					

13.	Вкупен расположив фонд на време	4 ECTS x 30 часови = 120 часови				
14.	Распределба на расположивото време	30 + 60 + 30 = 120				
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	30 часови		
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	/ часови		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	/ часови		
		16.2.	Самостојни задачи	60 часови		
		16.3.	Домашно учење – задачи	30 часови		
17.	Начин на оценување нумеричко					
	17.1.	Тестови			0 бодови	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			0 бодови	
	17.3.	Активност и учество			20 бодови	
	17.4.	Завршен испит			80 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		До 50.9 бода	5 (пет) (F)		
			51 x до 60.9 бода	6 (шест) (E)		
			61 x до 70.9 бода	7 (седум) (D)		
			од 71 до 80.9 бода	8 (осум) (C)		
			од 81 до 90.9 бода	9 (девет) (B)		
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	<u>За потпис:</u> - редовно посетување на наставата (не повеќе од 4 отсуства) - редовно извршување на домашните задачи <u>За полагање завршен испит:</u> - потпис - 3 копии од сопствени партитури од: најмалку 1 двогласна инвенција, 1 двогласен канон и 1 полифона обработка на корален прелудиум				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Анкетни листови, самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	В.Перичиќ:	Инструментални и вокално-инструментални контрапункт	Универзитет уметности у Београду	1987
		2.	J.S.Bach:	Двогласни инвенции	разни	
		3.	J.S.Bach:	„Уметност на фугата“	разни	
		4.	J.S.Bach:	Музичка жртва	разни	
		5.	J.S.Bach:	Збирка за оргули со корални обработки	разни	
6.	J.S.Bach:	Француски суити	разни			

	7.	J.S.Bach:	Англиски суити	разни	
22.2.	Дополнителна литература				
	Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	З.Манолов - Д.Христов	Полифонија	Издаелство-Музика-Софија	1977
	2.	Б.Червенка	Контрапункт у класичној вокалној полифонији (прев Константин Бабиќ)	Универзитет уметности, Београд	1980
	3.	Ф.Лучиќ	Полифона композиција	Школска књига, Загреб	1997

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Основи на диригирање 1			
2.	Код	1Т641			
3.	Студиска програма	<u>Задолжителен:</u> Музичка теорија и педагогија, Музичка теорија и педагогија – насока народни инструменти, Музичка теорија и педагогија – насока хорско диригирање, Музичка теорија и педагогија – насока сонологија со мултимедија, Композиција.			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност - Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	МТП и насоки: прва година / прв семестар Композиција: четврта година / седми семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	проф.м-р Сашо Татарчевски			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Основна цел на предметот е совладување на диригентската мануелна техника и нејзина непосредна примена низ процесот на изучување на композициите од музичката литература. Оспособување за работа со училишни и аматерски ансамбли од секаков вид и изведба на програми на јавни настапи. Добивање сознанија за карактеристиките на различните стилови и стекнување практични вештини за нивна интерпретација.				
11.	Содржина на предметната програма: Запознавање со историјатот на диригирањето. Поставување на природен и функционален диригентски став, технички вежби за изучување на основните диригентски шеми (тактирање на 2, 3, 4, 5 и 6), нерамноделни метри (3, 5, 7, 9, 11 итн.), пододдели, предтакт, цезури, осамосталување на раце, легато и нонлегато гести, синкопи, полиритмика, динамика на гестот, промена на темпо. Запознавање со карактеристиките на различните ансамбли. Вежби за распевање на еднородни и мешани хорски ансамбли. Работа со ансамбл од пијано.				
12.	Методи на учење: Индивидуална и групна интерактивна работа со студентите, практична демонстрација, дискусија,				

	изведувачка пракса, консултации, самостојна работа					
13.	Вкупен расположив фонд на време	4ECTS x 30 часови = 120 часови				
14.	Распределба на расположивото време	30+45+45 = 120				
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	30 часови		
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	/ часови		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	/ часови		
		16.2.	Самостојни задачи	45 часови		
		16.3.	Домашно учење – задачи	45 часови		
17.	Начин на оценување Нумеричко					
	17.1.	Тестови				
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)				
	17.3.	Активност и учество			20 бодови	
	17.4.	Завршен испит			80 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50.9 бода	Не положил		
			од 51 до 100 бода	Положил		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		<u>За потпис:</u> - редовно посетување на наставата (не повеќе од 4 отсуства) - редовно извршување на домашните задачи <u>За полагање завршен испит:</u> - потпис			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Студенски анкети, самоевалуација.			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Драган Шуплевски	Уметноста на хорското пење	СОКОМ	1999
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.				
2.						
	3.					

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии
1.	Наслов на наставниот предмет	Композиција 8
2.	Код	1Т508-22
3.	Студиска програма	<u>Задолжителен:</u> Композиција

4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност - Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	Четврта година /осми семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	6
8.	Наставник	Проф.м-р Јана Андреевска-Димитровска Проф. м-р Дарија Андовска Проф. д-р Горан Начевски			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Потпис од Композиција 7			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Предметната програма има за цел кај студентите да создаде и развие професионална вештина за компонирање музички дела за симфониски оркестар и нивно нотно запишување во вид на партитура. Во рамките на предметот влегува и креирање способност кај студентите за избор на музички изразни средства при реализацијата на музичките или вонмузичките идеи, соодветни на идејата и условени со техничките можности на музичките инструменти и ансамблиите (симфониски оркестар <i>a due</i>).				
11.	Содржина на предметната програма: Композиција со форма по избор - дело за симфониски оркестар во состав <i>a due</i> во траење од најмалку 12 мин.				
12.	Методи на учење: предавања, анализа на примери од музичката литература на час и дома, корекции и дискусии околу изработените практични домашни задачи, практична работа дома/изработка на испитните барања				
13.	Вкупен расположив фонд на време	6ECTSx 30 часа=180 часа			
14.	Распределба на расположивото време	30+110+40 = 180			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	30 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	/ часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	/ часови	
		16.2.	Самостојни задачи	110 часови	
		16.3.	Домашно учење – задачи	40 часови	
17.	Начин на оценување На крајот на овој семестар знаењата не се проверуваат				
	17.1.	Тестови			/ бодови
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			/ бодови
	17.3.	Активност и учество			20 бодови
	17.4.	Завршен испит			80 бодови
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	До 50.9 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60.9 бода		6 (шест) (E)	
		61 x до 70.9 бода		7 (седум) (D)	
		од 71 до 80.9 бода		8 (осум) (C)	
		од 81 до 90.9 бода		9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	

19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	<p><u>За потпис:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - редовно посетување на наставата (не повеќе од 4 отсуства) - редовно извршување на домашните задачи <p><u>За полагање завршен испит:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - една партитура за симфониски оркестар во состав <i>adue</i> <ul style="list-style-type: none"> - траење на композицијата најмалку 10 минути - писмена експликација на композицијата во обем од 10 до 15 страници - предавање пет примероци од испитните партитури и експликациите на референтот за студентски прашања пред одредувањето на датумот на испитот - интегрална изведба на делата во живо или со снимка 				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	анкетни листови, самоевалуација, јавни изведби на композициите на студентот				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Kohoutek, Z.	<i>Техники на композирање во музиката на XX век</i>	Универзитет уметности у Београду	1984
		2.	Persichetti, V.	<i>Twentieth Century Harmony, Creative Aspects and Practice</i>	W-W NORTON & COMPANY New York -London	1961
		3.	Krenek, E.	<i>Студије дванаесттоноског контрапункта</i>	Универзитет уметности у Београду	1978
		4.	Eschman, K	<i>Changing forms in Modern Music</i>	E.C.Schirmer Music Company - Boston	1951
		5.	Lendvai, E.	<i>Bela Bartok, An Analysis of his Music</i>	Kahn & Averill, London Pro/Am Music Resources Inc., White Plains, NY, USA	1979
		6.	Lester, J.	<i>Analytic Approaches to Twentieth-Century Music</i>	W-W NORTON & COMPANY Inc. New York	1989
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Bosseur, J & E.T. Cone.	<i>Perspectives on Notation and Performance</i>	W-W NORTON & COMPANY Inc. New York	1976
		2.	Perle, G.	<i>Serial Composition and Atonality</i>	University of California Press	1977
3.		Messiaen, O.	<i>Technique de mon langage</i>	Leduc, Paris	1944	

				<i>musical</i>		
		4.	Pejovski, I.	<i>Хармонски основи на џезот</i>	SOKOM	2001

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии				
1.	Наслов на наставниот предмет	Оркестрација 6				
2.	Код	1T036				
3.	Студиска програма	<u>Задолжителен:</u> Композиција, Оркестарско диригирање.				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност - Скопје				
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус				
6.	Академска година /семестар	Четврта година / осми семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4	
8.	Наставник	Проф. д-р Горан Начевски				
9.	Предуслови за запишување на предметот	Положен испит од Оркестрација 5				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Предметот оркестрација има за цел кај студентите да создаде и развие професионална способност и вештина за оркестрирање музички дела за различни оркестри и камерни состави, и нивно нотно запишување во вид на партитури. Во рамките на целта на предметот влегува и креирање способност кај студентите за избор на музички инструменти, регистри и тембри, креирање различн и оркестарски функции во оркестрирањето на разни музички текстови. Задачи на наставната дисциплина се теоретско и практично запознавање, усвојување и применување на можностите на музичките инструменти и човечкиот глас, во нивното истовремено звучење.					
11.	Содржина на предметната програма: СимфонискиоркестарвоПоловинаXX век и XX век (можно A quattro - a4). Нови инструментисинтетизатори, компјутериелектричнизаменицинатрадиционалнимузичкиинструменти. Да се спроведатновитетехниканаисполнување: четвртоника; новитехникајагудачкиинструменти, новитехникајадувачкиинструменти, новтретманнапијаното; новтретманна човечкиотглас.					
12.	Методи на учење: Група работа со студенти, практична демонстрација, дискусија, изведувачка пракса, консултации, самостојна работа, анализа на оркестарски партитури					
13.	Вкупен расположив фонд на време	4 ECTS x 30 часови = 120 часови				
14.	Распределба на расположивото време	30 +45 + 45 = 120				
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава			30 часови
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа			/ часови
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи			/ часови
		16.2.	Самостојни задачи			45 часови
		16.3.	Домашно учење – задачи			45 часови
17.	Начин на оценување	нумеричко				

	17.1.	Тестови				/ бодови
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)				50 бодови
	17.3.	Активност и учество				10 бодови
	17.4.	Завршен испит (писмен и усмен дел)				40 бодови
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)		
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)		
		61 x до 70 бода		7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	1. Редовност на настава. 2. Изработка на симфониско дело од Шполовина на XX век и I деценија од XXI век (A-quattro – a4) со пообемна форма (циклично) или три пократки дела (Лутославски, Пендеревски, Лигети, Булез и др.) 3. Изработка на вежби-задачи од Николај Раков, Москва 4. Изработка на неоркестрирано клавирско дело од македонски автор 5. Изработка на теориски труд од областа на оркестрацијата				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Студентски анкети, самоевалуација, претставување на студентите на јавни настапи.				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Абрашев, Б.	Симфониска оркестрација	Софија	
		2.	Пистон, В.	Оркестрација	САД	
		3.	Адлер, С.	Студии по оркестрација	САД	
		4.	Дудка, Ф.	Основи на нотната графика		
		5.	Манчев, Т.	Движењето суштински елемент кај симфониското творештво	Скопје	
		6.	Баншчиков, Г.	Законите на функционалната оркестрација		
		7.	Кохоутек, Ц.	Техники на компонирање во музиката на XX век	Белград	
		8.	Денисов, Е.	Ударни инструменти во современ оркестар	Москва	
	9.	Димитриев, Г.	Ударни инструменти	Москва		
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
1.		Зрјаковски Н.	Општ курс по инструментознание	Москва		
2.	Х. Берлиоз –	Оркестрација	Москва			

			Р.Штраус		
--	--	--	----------	--	--

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Електронска музика 2			
2.	Код	1Т282			
3.	Студиска програма	<p><u>Задолжителен:</u> Композиција.</p> <p><u>Изборен:</u> Музичка теорија и педагогија, Музичка теорија и педагогија – насока народни инструменти, Музичка теорија и педагогија – насока хорско диригирање, Музичка теорија и педагогија – насока сонологија со мултимедија, Оркестарско диригирање, Музикологија, Етномузикологија, Флејта, Обоа, Кларинет, Фагот, Саксофон, Труба, Хорна, Тромбон, Туба, Виолина, Виола, Виолончело, Контрабас, Удирачки инструменти, Пијано, Хармоника, Гитара, Популарни жанрови – саксофон, Популарни жанрови – удирачки инструменти, Популарни жанрови – бас, Популарни жанрови – гитара, Популарни жанрови – соло пеење, Балетска педагогија – класичен балет, Балетска педагогија – современ танц.</p>			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност - Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	Задолжителен: Четврта година / осми семестар Изборен во: сите студиски години во летниот семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	3
8.	Наставник	Проф. д-р Трена Јорданоска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Положен испит од Електронска музика 1			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Предметната програма има за цел преку анализа на референтни дела од областа и практична работа кај студентите да создаде основа за креативно користење на технологијата во функција на композицијата.				
11.	Содржина на предметната програма: Електроакустична композиција - non realtime. Интерактивна realtime композиција. Аудиовизуелна композиција.				
12.	Методи на учење: предавања, анализа на примери од музичката литература на час и дома, изработка на семинарски трудови				
13.	Вкупен расположив фонд на време	3 ЕКТС x 30 часови = 90 часови			
14.	Распределба на расположивото време	30+30+ 30 = 90			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава		30 часови
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа		/ часови
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		/ часови
		16.2.	Самостојни задачи		30 часови
		16.3.	Домашно учење – задачи		30 часови
17.	Начин на оценување	нумеричко			

	17.1.	Тестови				/ бодови
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)				/бодови
	17.3.	Активност и учество				10 бодови
	17.4.	Завршен испит				90 бодови
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		До 50.9 бода		5 (пет) (F)	
			51 x до 60.9 бода		6 (шест) (E)	
			61 x до 70.9 бода		7 (седум) (D)	
			од 71 до 80.9 бода		8 (осум) (C)	
			од 81 до 90.9 бода		9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		<u>За потпис:</u> - редовно посетување на наставата (не повеќе од 4 отсуства) - редовно извршување на домашните задачи <u>За полагање завршен испит:</u> - потпис - три електронски минијатури (по една од секоја од обработените области), збирно траење на композициите најмалку 6 минути - писмена експликација на секоја од композициите во обем од 3-5 страни - звучно претставување и одбрана на композициите			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Анкетни листови, самоевалуација			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Srdan Hofman	OSOBNOSTI ELEKTRONSKE MUZIKE	Nota	1995
		2.	Peter Manning	Electronic and Computer Music	Oxford University Press, USA; Revised edition	2004
		3.	Charles Dodge, Thomas Jerse	Computer Music: Synthesis, Composition and Performance	Schirmer Books	1985
	4.	Димитрије Бужаровски (приредил и превел)	Од природни до компјутерски звуци и тонови - избор текстови	ФМУ	2000	
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Димитрије Бужаровски	Англиско-македонски речник на технички термини од областа на обработката на звукот	ФМУ	2000
2.						

		3.				
--	--	----	--	--	--	--

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии				
1.	Наслов на наставниот предмет	Полифона композиција 4				
2.	Код	1T054				
3.	Студиска програма	<u>Задолжителен</u> : Композиција, Оркестарско диригирање.				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност - Скопје				
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус				
6.	Академска година /семестар	Четврта година / осми семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4	
8.	Наставник	Проф. м-р Јана Андреевска-Димитровска				
9.	Предуслови за запишување на предметот	Положен испит од Полифона композиција 3				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентите да се запознаат со сите најважни полифони техники што наоѓаат примена и во најсовремените типови организација на музичкото дело. Бидејќи при изучувањето на овој предмет поголемиот дел од совладувањето на техниките се остварува и преку самостојна креативна работа на студентот врз одредени полифони форми, стилскиот јазик е преземен од стиловите во кои одредени типови полифонија го достигнуваат својот врв (вокалната полифонија во ренесансата; инструменталната полифонија во барокот), со цел студентот на тој начин да се запознае и со одредени закономерности во историскиот развој на овие техники. Еден дел од курсот е наменет и за запознавање на начините на кои овие техники се користат во современото творештво.					
11.	Содржина на предметната програма: Особености на тригласниот и четиригласниот инструментален контрапункт. Тригласна инвенција. Тригласна fuga. Четиригласна fuga. Двојна fuga. Хроматска fuga. Пасакаља.					
12.	Методи на учење: предавања, анализа на примери од музичката литература за час и дома, корекции и дискусии околу изработените практични домашни задачи, практична работа дома/изработка на испитните барања, учење дома					
13.	Вкупен расположив фонд на време	4 ECTS x 30 часови = 120 часови				
14.	Распределба на расположивото време	30 + 60 + 30 = 120				
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава			30 часови
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа			/ часови
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи			/ часови
		16.2.	Самостојни задачи			60 часови
		16.3.	Домашно учење – задачи			30 часови
17.	Начин на оценување нумеричко					
	17.1.	Тестови			0 бодови	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			0 бодови	

	17.3.	Активност и учество				20 бодови
	17.4.	Завршен испит				80 бодови
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	До 50.9 бода				5 (пет) (F)
		51 x до 60.9 бода				6 (шест) (E)
		61 x до 70.9 бода				7 (седум) (D)
		од 71 до 80.9 бода				8 (осум) (C)
		од 81 до 90.9 бода				9 (девет) (B)
		од 91 до 100 бода				10 (десет) (A)
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	<u>За потпис:</u> - редовно посетување на наставата (не повеќе од 4 отсуства) - редовно извршување на домашните задачи <u>За полагање завршен испит:</u> - потпис А). За композиција - 3 копии од сопствени партитури од: 1 тригласна fuga, 1 експозиција на четиригласна fuga, една хроматска или двојна fuga, 1 пасакаља Б). За оркестарско диригирање - 3 копии од сопствени партитури од: 1 тригласна fuga, 1 експозиција на четиригласна fuga, 1 пасакаља, теми за двојна fuga во обратен контрапункт				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Анкетни листови, самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	В.Перичиќ:	Инструментални и вокално-инструментални контрапункт	Универзитет уметности у Београду	1987
		2.	J.S.Bach:	Тригласни инвенции	разни	
		3.	J.S.Bach:	Ил Пкнига од збирка прелудиуми и фуги „Добро темперирани клавир“	разни	
		4.	J.S.Bach:	„Уметност на фугата“	разни	
		5.	J.S.Bach:	Музичка жртва	разни	
		6.	J.S.Bach:	Пасакаља за оргули во c-moll	разни	
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	З.Манолов - Д.Христов	Полифонија	Издателство-Музика-Софија	1977
		2.	Б.Червенка	Контрапункт у класичној вокалној полифонији (прев Константин Бабиќ)	Универзитет уметности, Београд	1980
		3.	Ф.Лучиќ	Полифона композиција	Школска књига, Загреб	1997

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Основи на диригирање 2			
2.	Код	1Т642			
3.	Студиска програма	Задолжителен: Музичка теорија и педагогија, Музичка теорија и педагогија – насока народни инструменти, Музичка теорија и педагогија – насока хорско диригирање, Музичка теорија и педагогија – насока сонологија со мултимедија, Композиција.			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност - Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	МТП и насоки: прва година / втор семестар Композиција: четврта година / осми семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	проф. м-р Сашо Татарчевски			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Положен испит од Основи на диригирање 1			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Основна цел на предметот е совладување на диригентската мануелна техника и нејзина непосредна примена низ процесот на изучување на композициите од музичката литература. Оспособување за работа со училишни и аматерски ансамбли од секаков вид и изведба на програми на јавни настапи. Добивање сознанија за карактеристиките на различните стилови и стекнување практични вештини за нивна интерпретација.				
11.	Содржина на предметната програма: Карактеристики на диригентската професија, предиспозиции, вештини и способности потребни за оформување на профилот на диригентот. Двогласни, тригласни и четиригласни композиции за еднороден и мешан хор и различни камерни инструментални ансамбли. Работа со ансамбл од пијано.				
12.	Методи на учење: Индивидуална и групна интерактивна работа со студентите, практична демонстрација, дискусија, изведувачка пракса, консултации, самостојна работа				
13.	Вкупен расположив фонд на време	4ECTS x 30 часови = 120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	30+45+45 = 120			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	30 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	/ часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	/ часови	
		16.2.	Самостојни задачи	45 часови	
		16.3.	Домашно учење – задачи	45 часови	
17.	Начин на оценување Нумеричко				
	17.1.	Тестови			

	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)				
	17.3.	Активност и учество			20 бодови	
	17.4.	Завршен испит			80 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50.9 бода			5 (пет) (F)	
		од 51 до 60 бода			6 (шест) (E)	
		од 61 до 70 бода			7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода			8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода			9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода			10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	<u>За потпис:</u> - редовно посетување на наставата (не повеќе од 4 отсуства) - редовно извршување на домашните задачи <u>За полагање завршен испит:</u> - потпис				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Студенски анкети, самоевалуација.				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Драган Шуплевски	Уметноста на хорското пеене	СОКОМ	1999
		2.	Драган Шуплевски	Дафино вино црвено (зборник на композиции за еднородни хорови)	Културно-просветна заедница на град Скопје	1991
		Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	На располагање е целокупната уметничка литература од сите музички епохи и стилови.				
	2.					
	3.					